

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c.

Šiandien Draugas 14 pusl. ŠEŠTADIENIS, SATURDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 20, 1969

Printed in two parts

Nr. 298

Vilniaus kapinės ir bažnyčios

CHICAGA. — Turistai, lankydami Vilnių, stebi ir šio miesto kapines. Kaip gruodžio 10 d. rašo "Dziennik Chicagoski", trejos Vilniaus kapinės yra jau uždarytos: nebeleidžiama laidooti Rasų, Bernardinų ir Antakalnio kapinėse. Rasų kapinės, apskritai imant, gerai užlaikomos. Ant kapų karių, žuvusių 1919 — 1920 m., matyti gėlės. Bernardinų kapinės yra apleistos, apaugusios tankiais krūmokšniais, pro kuriuos sunku praeiti. Paminklai nesaugomi, gerokai apnalkinti. Antakalnio kapinės taip pat apleistos, nors ir ne taip baisiai. Naujos kapinės Vilniaus miestui yra įsteigtos Snipiskėse.

Aušros Vartuose būna gana daug paminklų. Lenkų kalba mišios Aušros Vartuose būna tik 10 val. kasdien. Be to, lenkus aptarnaujanti bažnyčia yra Dominikonų, gerokai abeista. Atnot to laikraščio, Vilniuje dar veikia penketas kitų bažnyčių (anščiau buvo apie 40). Tų negausių dar beveik visų bažnyčių klebonai yra lietuviai.

Gana tvarkingai yra prižiūrimos kapinės karių, kritusių 1944 m. kovose prieš vokiečius. Čia yra ir masinių, ir atskirų kapų. Ant jų dažnai randamos gėlės. Panėriuose, kur 1943 m. naciai sušaudė eilę įkaltų (jų tarpe ir krikščionių demokratų veikėjų Engielių, o taipgi ir St. Batorio universiteto profesorių Pelčarų), yra įkurtas mažas muziejus tų žuvusiųjų atminimui pagerbti.

Rytų ir Vakarų Vokietijų suartėjimas

Bonna. — Rytų Vokietija žengė pirmą žingsnį suartėjimo su Vakarų Vokietija linkme. Rytų Vokietijos prez. Walter Ulbricht parašė laišką V. Vokietijos prezidentui Guctav Heinemann. Tai pirmas toks kontaktas tarp abiejų tautų nuo 1951 m., kada Rytų Vokietijos prez. Wilhelm Pieck ir Vakarų Vokietijos prez. Theodor Heus pasikeitė laiškais. Sunku spėti kiek santykių gerėjimo prasme tie laišškai paveiks, tačiau Varšuvos pakto valstybės, vadovaujamos Maskvos, stengiasi su Vakarų Vokietija santykius gerinti, tačiau V. Vokietijos sąskaita, nes norima gauti oficialų pripažinimą tų sričių, kurių riba eina Oderio ir Neisės upėmis.

Kritikuojama Pentagono informacijos centras

Washingtonas. — Pentagono informacijos reikalams aparatas susilaukė kritikos senate. Esą spaustuve, televizija, filmai ir kita pareikalauja 2,800 tarnautojų, kariškių ir civilių, o taip pat ir šimtų tarnautojų dirbančių pilną laiką. Prieš kiek laiko biudžetas buvo 2,800.000 dol., dabar jis pakilo jau iki 28 mil. dol. Pentagono laivynas vienas paskelbė 1,136 žinių, 30,000 fotografijų, 40 naujų filmų televizijai, 55 vienos minutės televizijos informacijos ir padėjo pagaminti 12 komercinių filmų.

Oro pajėgos paruošia sporto informaciją 150 radijo stočių. Armija pagamina pusvalandžio ilgio filmą 313 televizijos stočių, kas kainuoja 900,000 dol. metams. Filmui vaizduoja armijos veiklą.

Daniel Henkin, gynybos sekretoriaus asistentas viešumos reikalams, skelbia, kad įstaiga su-

Skilimas Čekoslovakų partijoje

Viena. Iš Čekoslovakijos parlamento pašalinimas vieno iš liberalėjimo vadų Josef Smrkovsky ir Aleksandro Dubčekio paskyrimas į Turkiją ambasadoriumi, rodo, kad tarp Čekoslovakijos komunistų vadų esąs skilimas. Kaip žinoma, abu vyrai buvo spaudoje puolami ir jau buvo manoma, kad jiems ruošiamas politinis teismas, tačiau vėliau viskas aprimo. Manoma todėl, kad dabartinis partijos šefas Gustav Husak yra pats buvęs teisiaus 1950 m. ir yra sėdėjęs beveik dešimt metų kalėjime. Dubčekio paskyrimas ambasadoriumi parodė, kad jokio teismo jau jam nebebus ruošiamas. Smrkovsky yra atsидūręs dabar jau blogesnėje padėtyje, tačiau jo populiarumas dar toks didelis, kad komunistai nerizikuos jam suruošdami teismą. Iš viso tarp komunistų yra skilimas ideologinėje ir ekonominėje srityje.

Valymas nėra lengvas uždavinys

Kaip jau buvo skelbta, senoji partija norėjo kiekvieną kompartijos narį iš naujo peregzaminuoti ir iširti jo ištikimumą, tačiau susidūrė su ypatingai didele opozicija. Skilimas iškilo viešumon, kai naujasis Rude Pravo laikraščio redaktorius ortodoksinius komunistas Miroslav Moc parašė, kad valymas partijos nuo nereikalingo elemento nėra taip paprastas uždavinys. Esą yra tokių, kurie reikalauja daugiau radikales tuo atžvilgiu procedūros, ta-

Aleks. Dubčekas paskirtas ambasadoriumi į Turkiją. Iš Čekoslovakijos komunistų partijos pirmojo sekretoriaus posto išmestas prieš 9 mėnesius.

Ir Rumunijoje vyriausybė žada

BUKARESTAS. — Rumunijos vyriausybė pažadėjo gyventojams daugiau būtino reikalingumo prekių. Esą, gyventojai galės gauti daugiau batų, televizijų ir net automobilių. Būtinų prekių gamyba busianti padidinta 20%. Ir Rumunijoje, kaip ir visur kitur, kur ateina komunizmas, gyventojams reikia vis žadėti ir žadėti, o Sov. Rusijoje žadama jau pusšimtis metų ir šįmet taip pat buvo tik žadėta.

Atžymėtas gynybos sekretorius

WASHINGTONAS. — JAV gynybos sekr. Laird bus atžymėtas metiniu ženklu JAV karininkų draugijos už nuopelnus JAV saugumui. Atžymėjimas bus įteiktas draugijos bankete vasario 27 d. draugijos pirm. Ray Free pažymėjo, kad atžymėjimas duotas už sekretoriaus atliktą darbą kraštui per 20 m.

Nesiseka derybos Paryžiuje

Paryžius. — JAV vardu kalbėjęs Steven Ledogar pareiškė, jog visai nesvarbu, kad taikos derybos Šiaurės Vietnamas boikotuoja, kadangi komunistai jas degradavo, nes jau į du pastaruosius pasitarimus neatvyko Šiaurės delegacijos galva. Komunistai nepatenkinti, kad vieton atšaukto Cabot Lodge nepaskirtas kitas, bet prez. Nixon pareiškė, kad dabartinis JAV delegatas Philip Habib yra pilnai įpareigotas derybas vesti.

Pagerbia poetą

New York. — Amerikos poetus pagerbiant išleista 6 ct. pašto ženklas su amerikiečio poeto, gyvenusio Illinois valstybėje, Edgar Lee Masters paveikslu. Tokių poetus gerbiančių ženklų bus išleista visa serija.

Prancūzija ginkluoja Libiją

Paryžius. — Diplomatiniai šaltiniai skelbia, kad Prancūzija duosianti ginklų revoliucinei Libijos vyriausybei už 400 mil. dol. Tai bus 50 Mirage lėktuvų ir 200 sunkiųjų tankų. Kaip žinoma, Libijos vyriausybė iškrausto iš savo krašto amerikiečių bazę.

Miręs uostas

AQABA, Jordanas. — Uždarius Sueso kanalą Izraelio ir Egipto karo metu 1967 m. šis uostas yra beveik miręs ir čia viešbučiai yra visi tušti. Kada 1966 m. laivų atplaukė į uostą 666, tai 1968 m. atplaukė tik 275.

Pergabenimo sunkumai JAV šiaurvakariuose pristabdė eglėčių pristatymą į Havajus, todėl Baniff oro lėktuvų linija eglutes nemokamai nugabeno į Havajų karių ir vaikų ligonines. Čia matyti dvi lėktuvo patarnautojos padeda eglutes įkrauti į lėktuvą Dallas mieste, iš kur jos skris į Honolulu.

MASKVA NENORI NEI KARO NEI TAIKOS

Washingtonas. — Roscoe ir Geoffrey Drummond rašo, kad Sovietų Rusija nenori Viduriniuose Rytuose nei karo nei taikos. Esą ir jos šiaurinėje politika yra kaip ir Amerikos — vengti daugiau Vietnamu. Amerikos noras yra išvengti daugiau karų Azijoje, gi Sovietų Rusijos noras išvengti karo Viduriniuose Rytuose, nes tokie karai labai iššūplia kraštą komunistai, žyptai labai svarbu rusams, kur ekonominis gyvenimas yra labai žemas.

Amerika remia tautas Azijoje, tačiau nebenorėtų iš naujo įsivelti į karus, Sov. Rusija remia arabus, tačiau nenorėtų, kad jie įsiveltų iš naujo į karą su Izraeliu.

Bijo didesnio susirėmimo

Abu kraštai žino, kad didesnis karas gali įvelti į atominį karą, o tai reikėtų abiejų valstybių, o ir viso pasaulio galą. Sovietai remia atominę raketą blefuoti Kuboje, tačiau pamatė, kad Amerika čia griežtai reagavo. Bet ir Viduriniuose Rytuose jeigu kiltų karas paprastaisiais ginklais, jis gali išsiplėsti ir Maskva gerai pri-

simena prez. Nixono žodį pirmosios spaudos konferencijoje, kur jis pareiškė, kad Viduriniuose Rytuose karo galės būti išvengta, jeigu Maskva pripažins, kad toks karas gali išvirsti karu tarp jų ir mūsų.

Bijo prarasti įtaką

Sovietų Rusija nenori Viduriniuose Rytuose karo, nes ji nenori, kad arabai vėl sunaudotų jos bilijoninę paramą, tačiau nenori ir taikos. Jeigu Viduriniuose Rytuose įsigalės taika, tai Sovietų Rusijos įtaka arabų kraštuose kris ligi nulio, tačiau jei kariaus, Sovietai turės remti, o remti nėra jau taip lengva. Jeigu Maskva labiau parems Nasserį, tada jis gali vėl susigundyti kovoti prieš žydus, tačiau Maskva abejoja ar arabai laimėtų. Izraelis yra labai drausmingas, gerai ginkluotas ir budrus. Nors krašte labai daug įtampos nuolat ginkluojantis, tačiau kraštas tai lengvai pakelia, bijodamas pralaimėjimo. Gali kartais, anot žurnalisto, kilti tarp arabų ir žydų karas, tačiau kol kas nemanoma, kol Maskva ir Washingtonas laikosi politikos vengti daugiau Vietnamų.

Dezertyrai Švedijoje

STOCKHOLMAS. — Skelbiama, kad čia gavo dar 10 amerikiečių pabėgėlių teises. Iš viso Švedijoje jau prisiglaudė 337 dezertyrai iš JAV armijos. Jiems švedai garantuoja pabėgėlio teises, tačiau kai buvo pas juos patekę pabaltiečiai, tarnavę Vokietijos armijoje, švedai atliko šlykštų veiksmą, išduodami pabaltiečius kruvinosios Maskvos režimui.

Nubaudė pylimo statytojus

ROMA. — Italijoje išvirtus pylimui vanduo 1963 m. spalio 3 d. užpylė Alpėse keletą kaimų ir taip žuvo 2,018 asmenų. Italijos teismas, firmos vadovą, kuris statė tą pylimą ir porą inžinierių nubaudė po šešetą metų kalėjimo už tai, kad dėl jų neapsiūžūrėjimo žuvo tiek daug žmonių.

VILNIAUS "TIESA" PIKTAI PUOLA AMERIKĄ

Esą JAV neša tik smurtą ir kančias

OKUP. LIETUVA. — Gruodžio 13 d. laidoj komunistinė "Tiesa" paskelbė pikta vedamąją prieš Ameriką. Pravieniškų, Katyno, Cervenės, Panevėžio ir kitų vietovių masiniai žudikai — komunistai kaltina Ameriką, kad ji įvykdžiusi žudynes Vietname My Lai vietovėje. Įvykis tebetiriamas, tačiau "Tiesa" rašo:

"Amerikinis gyvenimo būdas — tai sutriptytas žmogaus orumas ir aukso kelias. Biznis aukščiau visko. Biznis — jeigu norite — ir iš karo, iš žmonių kančių, kraujo ir motinų ašarų. Būtent didžiausios priešinkės nutraukti karą Vietname ir yra JAV karo pramonės monopolijos, kurioms šios žmonių skerdynės tapo aukso gysla.

Pats amerikinis gyvenimo būdas, pati Amerikos politika, monopolijų interesai atvedė šią šalį prie gėdos stulpo, kurios vardas Songmis.

Songmis — tai tik lašas tame kraujo vandenyne, kuriuo užliejo visą Vietnamo žemę amerikiniai imperialistai.

Visa imperialistinė propaganda vienu balsu tvirtino: Jungtinės Valstijos Vietnamui nešančios laisvę ir demokratiją. Songmis rodo — kokią laisvę, kokią demokratiją neša amerikiniai imperialistai! Songmio kūdikio klyksme kaip muilo burbulas sprogo bet kokios kalbos ir bet kokie prodirėjimai apie JAV didžiulį žmogumų ir humaniškumą.

Imperialistinė propaganda paprastai Jungtines Valstijas vadina laisvojo pasaulio šalimi. Bet ar gali būti laisva šalis, ki-

toms nešanti smurtą, nesuskaičiuojamas kančias ir Pirčiųpių tragediją".

Komunistinė spauda nieko neskelbia ne tik apie Maskvos atliktas skerdynes, bet ir apie Šiaurės Vietnamo skerdynes Hue mieste, kur komunistai nužudė tūkstančius, gi ir visą Vietnamą kovą komunistai veda žudydami civilius. Pas komunistus Vietname kas nėra žudikas, tas yra išdavikas.

Nubaudė nacių karininką

Viena. — Buvęs vokiečių karininkas, kuris išgabeno į Aušvito koncentracijos stovyklą 437,402 Vengrijos žydų, nubautas 9 m. kalėjimo. Karininkas Franz Novak, 56 m., gynėsi, kad jis turėjo vykdyti įsakymus ir duosias apeliacijos skundą.

Apšaudė aerodromą

Saigonas. — Komunistiniai teroristai apšaudė raketomis Tan Son Nhut oro bazę, esančią netoli Saigono. Buvo užmuštas vienas asmuo ir keletas sužeista. Šioje bazėje, kur yra viena iš trijų judriausių pasaulio aerodromų, yra civilių ir karių.

Komunistų sutartis

Maskva. — "Pravda" skelbia, kad Sovietų Rusija, Komunistinė Kinija, Mongolija, Šiaurės Korėja ir Šiaurės Vietnamas pasirašė traukinių tvarkaraščio reguliavimo sutartį. Sutartis sumažins įtampą tarp Pekino ir Maskvos.

Ivairios žinios

• Tarpon Springs, Fla., šimtai žmonių grūdosi į Sv. Nikolajaus graikų ortodoksų bažnyčią, kur asarojęs šventojo paveikslas jau keletą dienų. Parapijos klebonas Elias Kalario-tes sakosi negalįs išaiškinti šio atvejo.

• Korėjoje kilęs gaisras Seoulo mieste sunaikino 117 namų, žuvo 8 asmenys.

• Kanadoje nutarta nuo kai kurių pinigų pašalinti Anglijos karalienės paveikslą.

• Arabų vadų konferencija įvyks Rabat mieste, Maroke.

• Gvatemalų autobuso katastrofoje žuvo 26 asmenys ir sužeista 25.

• Indijoje žemės drebėjimas sukrėtė Rohtat miestą, esantį 45 myl. nuo New Delhi, jau tris dienas iš eilės.

• Dickson, Tenn., nukritus automašinau nuo tilto, žuvo 6 vaikai. Tėvai ir 3 vaikai sužeisti.

• Amerikos padangų saugančių raketų Nike-Hercules bazių nuo kovo 31 d. bus sumažinta 10 vienetų. Liks 68 bazės.

• San Francisco mieste pietietis nusipirko šautuvą ir tuoj išėjęs pradėjo šaudyti. Nušovęs vieną asmenį, pats nusišovė.

• Chilėje drebėjo žemė. Neuzregistruota jokių nuostolių.

• Helsinky buvo JAV ir Sov. Rusijos delegatų ir jų šeimų pietis. JAV siūlo derybas perkelti iš Helsinkio į Vieną, bet Maskva to nenori.

Ruošiamasi naujai kelionei

CAPE KENNEDY. — Apollo 13 astronautai į mėnulį išleikia kovo 12 d. Kapsulė jau nugabenta ant stovo ir daromi galutiniai pasiruošimai kelionei. Kelionė užtruks 10 dienų ir erdvėlaivio vadas James Lovell ir kiti du astronautai Mattingly ir Haise stebės, kaip laivas, kuris juos neš į mėnulį, buvo pastatytas paleidimo vietoje. Mėnulį vyrai vaikščios porą kartų, vieną kartą net penketą valandų.

Apollo 13 jau rengiamas kelionei, nes kovo pradžioje jau išleiks į mėnulį. Čia matyti kaip Apollo 13 gabenamas ant pakilimo platformos link Cape Kennedy, Fa.

Is Ateitininku gyvenimo

Redaguoja MARIJA SMILGAITE. Medžiaga siųsti antašu: 5514 S. Oakley Ave., Chicago, ILL. 60636

KALĖDŲ RYTAS

Ar vis dar menam Kalėdų rytas,
Eglaičių bokštai baltai kaštytus?
Sniegu apkloti laukai ir pievos,
O prakartėlė Vaikelis — Dievas...

Gimtoji bažnyčioj, šviesom sutvirkus
Bernelių Mišios užaugsmu vien tryško.
Širdys palaimai atidarytos,
Giesmėm sugaudus Kalėdų rytą!

Mintim nuskrėdę į tėvų kraštą
Aukosim Kristui ilgesio našta,
Kad nepalaužtų mus tremties toliai —
Dvasia skaidrėm — būkime broliais!

Kim. P. Butkus, Australija,
Kalėdų sveikinimų kortelėje

LIPNIŲNIEČIŲ SUSIRINKIMAI

PLECIAMA BŪRELIO VEIKLA

Kun. Alfonso Lipniūno kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 7 d., jaunimo centre po 10 v. Mišių. Tėv. Raibužis pradėjo susirinkimą malda. Susirinkimui pirmininkavo Julius Smilga, o sekretoriavo Nora Baltrušaitytė. Lapkričio 8 d. susirinkimo protokolą perskaitė Baltrušaitytė. Tėv. Raibužis savo žodyje pabrėžė mokslo svarbą kiekvieno žmogaus gyvenime, kadangi būsimas darbas pareis nuo dabartinio mūsų mokslo. Kuopos išdėstė Rita Stasiulytė — praeitį narių kuo greičiau susimokėti nario mokesčių. Pirmininkas Vytautas Beleska pristatė žiemos kursus Dainavoje, kurie tęsis nuo gruodžio 26 d. iki sausio 1 d. Povilas Zumbakis, kuopos globėjas, priminė, kad mes kaip moksleiviai turime būti ne tik geri amerikiečiai, bet ir geri lietuviai ir geri mokiniai: turime ugdyti pilnutinę asmenybę.

Toliau sekė naujų būrelių pranešimai: literatūros ir dramos — Blekytė ir Petrauskaitė; meno ir rankdarbių — Butvilaitė; sporto — Smilga ir Endrijonaitė; foto — Daniolėvičius, mokslininkų — Juozėvičius; jaunųjų — Rušenaitė; "Sūkurys", kuopos laikraštėlis — Lakaitė. Būrelių globėjai prašė visiems dalyvauti susirinkimuose ir prisijungti prie būrelių veiklos. Literatūros vakaras bus ruošiamas vasario mėn. pabaigoje. Taip pat buvo prašyta, kad visi kiti nars parašytų sekančio "Sūkurio" laidai. Sekė trumpas diskusijos apie būrelių naudingumą. Daugumas pritarė, kad būreliai įdomūs, kadangi visi gali pagal pajėgumus prisidėti prie kuopos veiklos pagyvinimo. Susirinkimas baigėsi ateitininkų himnu.

Nora Baltrušaitytė

DABARTINĖ LIETUVA

Lipniūniečiai susirinko gruodžio 14 d., po 10 val. Šv. Mišių jaunimo centre. Tėv. Raibužis pradėjo maldą. Pirmininkas Vytautas Beleska davė tolimesnį žinių apie žiemos kursus Dainavoje. Po pranešimo Jūratė Jasaitytė, "Ateities" redakcijos narė, įdomiai pakalbėjo apie žurnalą ir

Dalis Clevelando jaun. ateitininkų mokykloje.

papasakojo apie savo korespondencijos skyrių. Ji prašė mūsų parašyti apie moksleivių veiklą. Šio susirinkimo tema buvo "Dabartinė Lietuva". Mūsų globėja Elena Bradūnaitė atnešė įvairių knygų ir žurnalų iš dabartinės Lietuvos. Sakė, kad Lietuva apie kurią mes girdime liuanistinėse mokyklose, yra Lietuva prieš 20 metų, kai tėvai dar tenai gyveno. Mums būtų svarbu bei įdomu sužinoti apie dabartinę Lietuvą iš paskaitininkų ir lietuviškos literatūros.

Propaganda leidžia žinias, kad viskas geriausia Lietuvoje, o prasčiausia čia. Vienas Sovietų laikraštis įdėjo nuotrauką Chicago "Skid Row" apylinkėse, pranešdamas, kad visi Amerikos miestai taip atrodo. Kadangi Lietuvoje yra politinė priespauda, tai mes čia ypač turime savo lietuvišką kultūrą kelti.

Lietuvoje jaunimui yra sunku išlaikyti savo lietuvių. Kol eina į žemesnius skyrius, išmoka lietuviškai, bet jau universitetuose ir kituose aukštesniuose mokyklose, viskas rusiškai. Pamažu modernios idėjos ir metodai matoš mense ir literatūroje, tik valdžia vis kontroliuoja laikraščių žinių perdavimą.

Po šios kalbos, Danutė Endrijonaitė ir Marija Butvilaitė papasakojo apie savo praėjusios vasaros kelionę Lietuvoje. Sakė, kad Lietuva atrodo daug moderniau, negu mes manytumėme — aukšti pastatai ir nauji keliai. Labai įdomu buvo išgirsti, kad visi įsivaizduoja, jog jaunimas Amerikoje nemoka lietuviškai kalbėti ir rašyti. Nustebo, pamatė, kad atvažiuavo dvi mergaitės iš Amerikos, mokėdamos lietuviškai kalbėti, rašyti, ir dainuoti. Mūsų dainos tai yra irgi labai senoviškos: visos suktos prieš antra pasaulinį karą.

Vienas nuotykis iš kelionės, tai policijos sekimas. Prie mergaičių giminių telefonų buvo prikabinę mikrofonai, ir filmai atimti iš foto aparatų aerodrome. Taip pat buvo juokinga išgirsti, kad vieni žmonės Lietuvoje negalėjo įsivaizduoti, kaip juodi žmonės atrodo. Jie galvojo, kad jei nusiprausiai, tai ir ne tokie juodi. Po susirinkimo pasivažiavome.

Jau tik išėjus šeštadienio popietę į apatinę salę galėjai pajusti, kad kursų ruošas gerosios rankose. Čia pat registravimo knyga, pasirašai ir pajunti, jog esi priimtas į šeimą. Toliau — staliukas, papuoštas trispalve, tautiniu kryžiumi ir staltiese; apie jį pusrači išdėstytos kėdės. Niekas nesukuba, nesinervina. O, programa vis vien prasideda laiku.

Pirmą pašnekestį pradėdė Povilas Zumbakis, Chicago at-kų "Spiritus movens", apibūdindamas globėjo esmę ir uždavimą.

Po ilgų SAS diskusijų suvažiavime Dainavoje prezidento pirm. Vytautas Kliorys ir Jurgis Bradūnas trumpai: "Dabar visi atstovai pakelkite rankas — kurie prieš arba už?" Nuotr. K. Razgaicius

padiskutavome ir peržiūrėjome knygas iš Lietuvos.

Danutė Gaižiūnaitė

IS CLEVELANDO JAUNŲŲ ATEITININKŲ VEIKLOS

Sekmadienį, spalio 5 d., Clevelando jaunųjų ateitininkai turėjo gražią progą pasidžiaugti rudėjancia gamta, pažaisiti ir pasportuoti. Su savo vadovais ir tėveliais jie praleido smagią popietę viename Clevelando parke. Būrelių vadovės pravėdė įvairius žaidimus, varžbas, o po jų lauke keptos ššrelės buvo nepaprastai gardžios.

Tokios iškylos jaunūčiams surengiamos bent du kart metuose. Vasarą nemažas narių būrys dalyvavo jaunųjų at-kų stovykloje Dainavoje. Mokslo metu susirinkimai vyksta kas trečia savaitė. Artimoj ateity planuojama išvyka į muziejų bei žuozykla. Jaunūčiai suskirstyti į 4 būrelius, kuriems priklauso apie 70 vaikų. Vyriausias vadovas šiais metais yra Vincas Akelaitis, gi būrelių vadovauja Elen. Razgaitytė, Te-

Federacijos pirmininkas dr. Piktūnas ir jaunųjų provincijos tėv. Kijauskas atidžiai klausosi draugų ir valdybų pranešimų SAS suvažiavime Dainavoje. Nuotr. K. Razgaicius

M. A. S. GLOBĖJŲ KURSAI

Pereitą šeštadienį Chicago Jau nimo Centre įvyko MAS kursai esamiesiems ir būsimiesiems jaunūčiams. Galima sakyti, kad kartu įvyko ir globėjų suvažiavimas, kursantams atvykus iš Waukegano, Racine, Lemonto, Cicero ir Chicago. Dalyvių skaičius susidarė iš sendraugių, studentų ir moksleivių, stiekė apie 30. Iš jų dauguma sudarė jauni veidai.

Jau tik išėjus šeštadienio popietę į apatinę salę galėjai pajusti, kad kursų ruošas gerosios rankose. Čia pat registravimo knyga, pasirašai ir pajunti, jog esi priimtas į šeimą. Toliau — staliukas, papuoštas trispalve, tautiniu kryžiumi ir staltiese; apie jį pusrači išdėstytos kėdės. Niekas nesukuba, nesinervina. O, programa vis vien prasideda laiku.

Pirmą pašnekestį pradėdė Povilas Zumbakis, Chicago at-kų "Spiritus movens", apibūdindamas globėjo esmę ir uždavimą.

resė Idzelytė, Nijolė Balčiūnienė ir Stasė Kazlauskienė. Taip pat talkina studentės ir moksleivės at-kės Raminta Vaitėnaitė, Vida Cyvaitė, Loretta Nykštėnaitė ir Giedrė Ješmantienė.

Jaunūčiai — tai mūsų organizacijos ateitis. Tad didžiausias vyresniųjų, ypač sendraugių dėmesys turėtų būti skiriamas jiems. Tėvai reikią pasitenkinimą jaunūčių veikla ir nuosirdžią padėką globėjoms bei globėjams už jų rūpestį ir pastangas auklėjant jaunimą. D.S.

SKANIAI PAVAIŠINO

Sendraugių valdyba giliai dėkinga p. A. Kivėnienėi, E. Kivėnaitėi, G. Čepaitytei, ir S. Elenskaitei už skoningai surengtas vaišes moksleivių globėjų suvažiavimo progai. Tai buvo gyvas šeimyniškumo pavyzdys, kuris i-rėžė atmintis stipriau nei dailūs žodžiai. Ačiū.

NUOSIRDŽIAUSIŲ KALĖDŲ SVENČIŲ

Matome siūbuojančias minias mirgančių šviesų krašte. Spūstis didžiausia, kaip per atlaisdus. Visi skuba dovanėliu. Krėčiasi įkarštis ir vėl siaubia ši šaltąji kraštą.

Nežinodami žmonės puošia žemę. Ir žiemos dangų vėl "liepsnoja didelis aguonų gaisras". (Vl. Slaitas).

Kodėl?
Ar ne stebūkiai?
Linkime nuosirdžiausių šv. Kalėdų!

Sendraugių valdyba

SUSIRGUSIEMS

Susirgusiems mūsų skyriaus nariams p. Spetylai ir M. Sirutytei, sendraugių valdyba linki pasveikti ir apleisti ligoninę kuo greičiau.

Jurgis Bradūnas

KUN. ALF. LIPNIŲNO KUOPA SVEIKINA ŠV. KALĖDŲ PROGA VISAS MOKSLEIVIŲ KUOPAS IR CENTRO VALDYBĄ. VISIEMS IDĖJOS BROLIAMS IR SEŠEMS LINKIME SĖKMĖS VEIKLOJE 1970 — JUBILIEJINIAIS ATEITININKŲ METAIS.

Šio nurodytų gairių, kursantams pasiskirsčius į būrelius, ypač įdomus klausimas buvo, kaip sukurti kuopos gerą nuotaiką. Nemažiau buvo diskutuota ir įvairios veiklos prasmė, klausant moksleivių iš įvairių kuopų pasisakymų. Iš Cicero atvykęs Dr. Kisieliūsis iškėlė naują narių verbavimo, sporto naują uniformų svarbą.

Anksti, sekmadienio rytą, po bendrų pusryčių, kun. G. Kijauskas S.J. pradėdė pašnekestį "Kaip planuoti programą". Tam tikslui tėvas Kijauskas paruošė 10 puslapių vadovėlį, kuriame labai aiškiai, detalai ir praktiškai išdėstyta pasiūlymai, kaip ruošti bet kokias ateitininkiškas veiklas, ar tai būtų šventės, susirinkimai, kavutėm, iškylos, šokiai ir t.t. Toliau kursantai pasiskirsčius būreliams, kurių nors veiklos šaką akivaizdžiai įgyvendinti.

Po šv. Mišių ir pietų sekė simpoziumas, dalyvaujant kun. J. Raibužui S.J., Jūratėi Juozėvičiūtei ir Danutei Roženaitėi. Kiek vienas simpoziumo dalyvis pasisakė, kaip, kodėl ir kokius būdus vartoja, perduodant ideologiją jaunesniems. Visi matė, ka būnant globėjais, reikia turėti savąjį veidą, savam pasitikejimui ir jautrumą ir kad tik per praktiškus darbus, artimus ryšius su jaunesniais bus galima įdiegti tai, kas mūsų ideologiją sudaro.

Aplamai, peržvelgus šiuos kursus, reikia pabrėžti, kad jie buvo tikrai puikiai suorganizuoti. Pavyzdžiui, pagrindiniai paskaitininkai

Studentų centrą valdybos vicepirm. Paulius Alšėnas SAS suvažiavimo metu Dainavoje pristato metinę temą: pilnutinės asmenybės ugdymas. Nuotr. K. Razgaicius

kai buvo paruošę atspausdintas savo pašnekestių santraukas. Programa gerai išdėstyta taip, kad viskam pilnai užteko laiko — viskas sklandžiai riedėjo. Prie skandumo daug prisidėjo kursantams suruoštos vakarienės, pusryčiai ir pietūs, taip pat ir šv. Mišios. Didelė padėka Tėvui Kijauskui ir Povilui Zumbakiui už jų energiją ir sumanų pasisavimą ateitininkiškam jaunimui.

Jurgis Bradūnas

TRYS BASEINAI

Labai neturtingai gyvenęs žmogus staiga praturtėjo ir nutarė prabangiai pagyventi. Jis norėjo, kad jo prabangą pamatytų ir jo buvę draugai. Susikvietęs juos, jis aprodinėjo savo namus ir gyrėsi, kad yra net trys plaukiojimo baseinai.

— Trys baseinai? — nustėbo draugas: — Ar ne per daug?

— Matai, viename šaltas vanduo, kitame karštas, o viename visai nėra vandens, — atsakė turtuolis.

— Suprantu, kad gali būti su šaltu ir su karštu vandeniu. Bet kam reikalingas tas tuščias?

— Na, matai, — paaiškino turtuolis, — man tik dabar paaiškėjo, kiek daug mano senųjų pažįstamų iš viso nemoka plaukti. Tai jiems tas trečiasis.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. Ludlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per year outside Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries
 *Enumerata: Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.
 Cook County, Illinois \$17.00 9.00 5.00 2.00
 Kitur JAV \$15.00 8.00 4.50 1.75
 Kanadoj ir kitur užsieny \$18.00 9.50 5.50 2.25

* Redakcija straipsnius taso savo nuožūra. Nesuau-dotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.
 * Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
 * Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

KAS BUS ČILĖS PREZIDENTAS

Paskutiniu laiku Čilės komunistai pasidarė labai aktyvūs. Jie nori ateinančiais metais iš-eiti drauge su jungtinių kairiųjų partijų sąrašu ir išstatyti vieną bendrą kandidatą. Šiuo metu vyksta komunistų partijos pasitarimai su kitomis grupėmis dėl kandidato parinkimo. Jų yra net penki. Labiausiai populiarus būtų Pablo Neruda, žinomas rašytojas, kietas Maskvos linijos komunistas, Nobelio premijos laureatas. Kiti keturi ne taip jau žymūs kandidatai iš kairiųjų partijų. Kalbama, kad Neruda, nežinint kad yra kietas komunistas, galėtų būti priimtinas ir dešiniuosios partijoms.

K. Kl.

Kultūrinės
reklamos
Pasaulyje
II knyga

Šiame tome Bagdanavičius analizuoja visą eilę įvairių tautų pasakų, įjungdamas dar nespausdintas lietuviškas pasakas. Šioje studijoje dalyje yra aptariama draustinio kambario pasakų susiglandimas su tėvo, norinčio vesti savo dukterį, pasakomis ir su Pelenės varijantais. Čia yra platūs skyrius apie vilkų religiją. Daug medžiagos kultūrų istorijai. Knyga gaunama drauge ir pas platintojus. Kaina 5 dol. Knygos Klubo nariams — trečdaliu pigiau.

EXPERT BODY WORK COLLISION EXPERTS
A. & J. STANEVICIUS
PROGRESS-PAZANGA
Motoro, Karoserijos (Body), Sparnų (Fender) Pildas, Pataisymas
Plaukame — Išteptame — Dažome
2637 W. 47th St., Tel. LA 3-9663
Chicago, Illinois 60632

ŠTEPSELIS

**CHICAGOJE —
KALĖDŲ DIENĄ**
1969 m. gruodžio mėn.
25-tą dieną
tarp 8-os val. vakaro ir 2-os
val. ryto
**WESTERN AVENUE
BALLROOM**
3504 So. Western Avenue
Bilietai — \$3.00; studentams \$2.00

"DRAUGO" PRENUMERATA — PUIKI DOVANA KALĖDOMS

Naudokitės šia patogią užsakymo forma.

Prašau siuntinėti DRAUGĄ kaip kalėdinę dovaną šiam asmeniui:

Vardas, pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas ir valstybė
Zip Code
Siunčiu prenumeratai

Mano adresas:
Vardas, pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas ir valstybė
Zip Code
Parašas

LAISVĖ SPAUDOJE

Gyvendami demokratiškame krašte, dažnai kalbame apie demokratiškumą reikalą ir galimybes. Išsivystę į kartais net perdėtą laisvę, kur teisingasis pastatomas toje pačioje plotmėje su nusikaltėliu, manome, kad laisvė gali būti be atsakomybės, be pagarbos asmens teisėms ir privatumui. Praktikoje to nevykdome, juoba spaudos laisvės neremiamame, nes ji šiuo atveju nevisuomet prisideda prie gėrio, tiesos ir sugyvenimo siekimų. Kaip tik priešingai — tie, kurie apie laisvę daugiausia kalba, mažiausiai ja remiasi ir mažiausiai reiškia pagarbos kito laisvę.

Šiuo atžvilgiu neseniai tilpo įdomus, neužgaulus ir pozityviai į tikrovę žvelgiantis (Draugo, gruod. 17) H. Brazaičio pasisakymas. Karį jis reikalauja laisvės net priešingai nuomonei, jis taiko ne konkrečiai vienam ar kitam lietuviškam laikraščiui, bet visiems, neįvardindamas paskiro atvejo. Jis tik primena didžiulius amerikiečių laikraščius, didžiulias šio krašto politines partijas ir parodo pavyzdžius. Primindamas laisvę pasisakyti lietuviškuose laikraščiuose, kad jie netaptų tik vienos grupės biuleteniais, jis primena ir lietuviškus politinius sambūrius, kurie yra tartum taptę artimais ir vieningais būreliais. Iš tikrųjų gi turėtų juose tilpti platesnės apimtys, politinių įsitikinimų asmenys, jeigu tik jie pritaria pagrindiniams siekimams, kuriais remiasi ta politinė grupė. Išmintį daro tik mūsų tautos ir valstybės nepriklausomybės priešams, kurie savo pritarimu padeda okupantui įteisinti valdžią pavergtame krašte arba tiesiog pasako prieš savo tautos laisvę.

Nieko nebūtų galima pridėti, jeigu tai pilnai atitiktų mūsų gyvenimo tikrovę. H. Brazaičio reikalą svarsto šaltai, konkrečiai, bet ir į mūsų visuomenę žvelgia idealiausiu požiūriu. Tačiau ta idealą šia ne taip lengva įžvelgti, kai susitinkame su paskiru žmogumi, kuris nesugeba išlaikyti žurnalistinio tono ir, svarstydamas prišingą nuomonę, nepaliesi asmens vertės.

Laikraštinkas tik dalinai yra panašus į poetą ar menininką. Jeigu poetas ar menininkas gali gyvenimą vaizduoti taip, kaip jis jam atrodo, tai laikraštinkas pirmoj vietoj turi būti labai objektyvus — jis turi žiūrėti į faktus ir juos aprašyti tokius, kokie jie yra. Aišku, kiekvienas į tą patį dalyką gali žvelgti skirtingu požiūriu, bet tai nereikia, kad jis neturi parodyti faktų nuo savo komentaro. Bent tai turi būti aišku skaitytojui, kuris iš tolo žiūri ir tik iš aprašymo sužino apie kurį nors įvykį. Tai pagrindinis objektyvios žurnalistikos reikalavimas, kurio reikia paisyti kiekvienam laikraščiui — redakcijai ir bendradarbiams.

Antra, lietuviška visuomenė išsivijoję nesusideda tik iš idealių žmonių tūkstantinių minčių, bet tiek savo intelektualiniu pasiruošimu, tiek savo amžiaus lygiu, tiek sugebėjimais suprasti skirtingų vietovių gyvenimo bruožus, tiek pagaliau ir savo pažiūrų apimtį yra skirtingi žmonės, skirtingai žvelgia į tuos pačius įvykius ir dėl jų pačių įvykių.

Kas pvz. aišku Chicagoje, gali būti neaišku Los Angeles ar New Yorke. Ir taip pat, kas aišku Los Angeles ar New Yorke, gali visai būti neaišku Chicagoje ar Clevelande. Žurnalisto pareiga duoti tokį vaizdą, kad įvykiai būtų aiškūs ne tik savai vietai, bet ir plačiai išsiskiręsiai lietuvių skaitytojų visumai.

Trečia, kas reikia prisiminti ir prisipažinti, kad dauguma ateivių, kaip sunkiai įsikūrusių ir dar vis savo egzistenciją besirūpinančių, yra daug jautresnė, negu pastovi Amerikos ar kito krašto visuomenė, kuri tu visų nealimū nebuvo paliesta. Tas nervingumas, tas baimė ir ieškojimas kažko savo apsaugai kaip tik jautriai jaučiasi paskirų asmenų raštuose, net patenkančiuose į spaudos puslapius. Tai prisideda prie geresnio tautinių tikslų siekimo, o kaip tik priešingai — prie dar didesnės parankos kėlimo. Laikraščių gi tikslas statyti, o ne griauti, pasilyti geresnes priemones, o ne tai, ką dar turime, sunaikinti.

Svarbiausias reikalas spaudos laisvėje, kad laisvė nebūtų piktnaudžiujama. Laisvė ir demokratišką eina kartu su sąmoningą atsakomybę pajautimu. Kas dėl savo laisvės įžeidžia kitą asmenį, kas mėgina kito laisvę suvaržyti savo asmeninei naudai, tas turi būti tam tikra prasme izoliuotas nuo visuomenės, nes jis jai yra kenksmingas. Net laisviausiose kaštuose yra teismai ir net kalėjimai, kurie saugoja visuomenę nuo nusikaltėlių, kad jie jai nebūtų pavojingi.

Tas pat yra ir su laisve laikraščiuose laisvai pasisakyti. Aišku, daugelis laikraščių nevaržo laisvos nuomonės pareiškimo, jeigu tas pareiškimas atitinka tikrovę, jeigu jis neįžeidžia kito asmens vardo ir asmens nesuplaka su organizacija kuriai jis priklauso ar net vadovauja. Bet mūsų sąlygose ir mūsų perdetame jautrumo tenka žiūrėti, kad mažuma nediktuočių daugumai, kad asmuo nebūtų įžeidinėjamas, jeigu jis dėl amžiaus naštos jau nebeatlieka tų pačių pareigų, kurias jis galėjo atlikti prieš porą dešimčių metų. Organizacijos reikalas pakeisti tokį asmenį tinkamesniu, bet mūsų gyvenime yra atvejų, kuriuose pakeitimas reikšia ir sunaikinimą paties posto (pvz. diplomatinėje tarnyboje). Vaigi šiuo atveju tenka budėti redakcijoms, tenka budėti ir bendradarbiams, kad spaudos laisvės vardu nebūtų išnaudojimų, asmeninio keršto, susilpnėjusių nerų pasireiškimų.

Spauda pageidauja skirtingų nuomonių, poleminių straipsnių, asmeninės nuomonės pareiškimų, bet ji taip pat jaučia atsakomybę už davimą pirmenybės tiesai, kaip ją žmogus gali pažinti, už artimo meilę, kokią kiekvienas privalo, už nuomonės solidarumą, kurį dauguma dešimtmečių statė. Akademiškai šalti svarstymai, kaip minėtas straipsnis, svarstymo dalyko atskyrimas nuo asmens ir dabartinės tikrovės pažinimas ir pripažinimas turi būti tie dėsniai, kurių laikantis visi galėtų naudotis laisvę spaudoje.

Pr. Gr.

Spaudoj ir gyvenime

PAGAL SVETIMĄ TVARKĄ

Vilniuje, okupantų kontrolėje leidžiama "Tiesa" nr. 245 spalio 21 d. įdėjo šitokią informaciją apie ten organizuojamas ekskursijas:

"... Ankstyva pavasarį vienos gamyklos profsąjunga gerai mato toje vietoje pakabino skelbimą. Jame rašė, kad bus organizuota ekskursija istorinėms Lie-

vykius ir dėl tų pačių įvykių dar askirtingus sprendimus. Kas pvz. aišku Chicagoje, gali būti neaišku Los Angeles ar New Yorke. Ir taip pat, kas aišku Los Angeles ar New Yorke, gali visai būti neaišku Chicagoje ar Clevelande. Žurnalisto pareiga duoti tokį vaizdą, kad įvykiai būtų aiškūs ne tik savai vietai, bet ir plačiai išsiskiręsiai lietuvių skaitytojų visumai.

Trečia, kas reikia prisiminti ir prisipažinti, kad dauguma ateivių, kaip sunkiai įsikūrusių ir dar vis savo egzistenciją besirūpinančių, yra daug jautresnė, negu pastovi Amerikos ar kito krašto visuomenė, kuri tu visų nealimū nebuvo paliesta. Tas nervingumas, tas baimė ir ieškojimas kažko savo apsaugai kaip tik jautriai jaučiasi paskirų asmenų raštuose, net patenkančiuose į spaudos puslapius. Tai prisideda prie geresnio tautinių tikslų siekimo, o kaip tik priešingai — prie dar didesnės parankos kėlimo. Laikraščių gi tikslas statyti, o ne griauti, pasilyti geresnes priemones, o ne tai, ką dar turime, sunaikinti.

Svarbiausias reikalas spaudos laisvėje, kad laisvė nebūtų piktnaudžiujama. Laisvė ir demokratišką eina kartu su sąmoningą atsakomybę pajautimu. Kas dėl savo laisvės įžeidžia kitą asmenį, kas mėgina kito laisvę suvaržyti savo asmeninei naudai, tas turi būti tam tikra prasme izoliuotas nuo visuomenės, nes jis jai yra kenksmingas. Net laisviausiose kaštuose yra teismai ir net kalėjimai, kurie saugoja visuomenę nuo nusikaltėlių, kad jie jai nebūtų pavojingi.

Tas pat yra ir su laisve laikraščiuose laisvai pasisakyti. Aišku, daugelis laikraščių nevaržo laisvos nuomonės pareiškimo, jeigu tas pareiškimas atitinka tikrovę, jeigu jis neįžeidžia kito asmens vardo ir asmens nesuplaka su organizacija kuriai jis priklauso ar net vadovauja. Bet mūsų sąlygose ir mūsų perdetame jautrumo tenka žiūrėti, kad mažuma nediktuočių daugumai, kad asmuo nebūtų įžeidinėjamas, jeigu jis dėl amžiaus naštos jau nebeatlieka tų pačių pareigų, kurias jis galėjo atlikti prieš porą dešimčių metų. Organizacijos reikalas pakeisti tokį asmenį tinkamesniu, bet mūsų gyvenime yra atvejų, kuriuose pakeitimas reikšia ir sunaikinimą paties posto (pvz. diplomatinėje tarnyboje). Vaigi šiuo atveju tenka budėti redakcijoms, tenka budėti ir bendradarbiams, kad spaudos laisvės vardu nebūtų išnaudojimų, asmeninio keršto, susilpnėjusių nerų pasireiškimų.

Spauda pageidauja skirtingų nuomonių, poleminių straipsnių, asmeninės nuomonės pareiškimų, bet ji taip pat jaučia atsakomybę už davimą pirmenybės tiesai, kaip ją žmogus gali pažinti, už artimo meilę, kokią kiekvienas privalo, už nuomonės solidarumą, kurį dauguma dešimtmečių statė. Akademiškai šalti svarstymai, kaip minėtas straipsnis, svarstymo dalyko atskyrimas nuo asmens ir dabartinės tikrovės pažinimas ir pripažinimas turi būti tie dėsniai, kurių laikantis visi galėtų naudotis laisvę spaudoje.

Pr. Gr.

Grasūs valymai Čekoslovakijoje

Saugumiečiai siaučia. Valdančiųjų kova. Ūkinis sustingimas

GEDIMINAS GALVA

Sovietai patraukliai šneka apie Europos valstybių saugumą, čilba apie jėgos nepanaudojimą Europoje, vakariečiai tik galvo-mis linkčioja lyg pamiršę Čekoslovakiją, karinės jėgos panaudojimo auką.

Sovietų ginkluotų jėgų pavėsyje laikrodį staigai pasuktas iš dešinės į kairę. Staigus laikrodžio pasukimas, atliekamas kairių buvusios reformos šalininkų, prisitaikiusių naujiems vėjams ir pataikūnų Sovietams su kėle nusivylimą krašte ir net nerimą liaudies respublikose.

Gustav Husakas, kurio kalbas dabar skelbia sovietinė spauda, manęs lengva ranka sulaukyti reformų išibėgėjimą, ligonį "pagydyti", staigiu posūkiu jau pablogino jo sveikata.

Ne tik Lenkija, Vengrija, bet ir DDR, siuntusios karinius dalinius į Čekoslovakiją, jau praregėjo Husako klaidas.

Saugumiečių šešėliai.

G. Husakas spalio 14 d. pareiškė: "Šio meto pagrindinis uždavinys užtikrinti ramybę. Mes siekiame ne kapų ramybės, ne ramybės užstomiam burnomis, bet ramybės, kuria būtų patenkinti piliečiai."

Deja, po nuotaukio pakilimo trumpame reformų tarpsnyje, po nepaprasto ryžto kovoti dėl krašto laisvės, G. Husakas toliau žengė, kaip Sovietai reikalavo, į gyvendinti kapų ramybę.

Saugumiečiai vėl slankioja iš

tuvos vietomis. Maršrutas ištroškusius kelionių mėgėjus žadėjo nuvesti net iki Kaliningrado. Artėjo žadėta diena. Ekskursijos nebuvo. Nusprendė palaukti geresnių orų. Užbraukė seną datą, užrašė naują ir saulė ridinėjosi dangumi, ir gėlės baigė žydėti lankose, tačiau žmonės niekur nekeliaivo. Praėjo ir antroji data. Paskui skelbimą kažkas nuplėšė. Ir štai tas pats skelbimas vėl pasirodė. Trečią kartą užrašyta ranka. Tik dabar kažkas pajaukavo — rado senąjį skelbimą ir pakabino.

Lieka išaiškinti, kas drįso padaryti tokią kalykale. Apsvarstytį susirinkime, — užsivertino profsąjungos pirmininkas.

"Nusikaltėlio" nesurado, Bendradarbiai paslapčia šypsojosi, prijausdami pokštinkui. Toks įvykis seneniai yra buvęs vienoje įmonėje."

Pranešimo pabaigoje pridėdama, kad "tas įvykis nėra unikumas", taigi — tokių dalykų Lietuvoje dabar pasitaiko gausiau.

J. Žvilb.

namo į namą. Krašto gyventojai jau priekanda liežuvi. Krašto reikalais jau nebešneka kavinėse ir kitose viešose vietose. Nors atviras, plataus masto priešų persekiojimas, kaip Antonin Novotny laikais, šiuo metu dar nesiaučia, bet kapų tyla jau įsigali, nes baiminamasi įvykių, kurie rytoj dės Čekoslovakijoje.

G. Husakas pradėjo posūkį į kairę, bet šiandieną jis jau svetimos srovės nešamas.

Sudūstyta vadovybė

Čekoslovakija pergyvena perėinamąjį tarpsnį. G. Husakas, savo metu taikstėsis reformų šalininkams, staigiai pasukęs į kairę, neteko atsparos. Politikuojantis generolas prezidentas Svoboda ir ministeris pirmininkas Černikas, pereinamieji politiniai veikėjai, lengvai kitais — maskviniais gali būti pakeisti. Indra, Strougal ir visa eilė prisitaikiusių Maskvai veda aršią kovą nukirpti testinumo siūlū. Jie siekia valdžios, nors jos siūlo galas yra Maskvoje.

Husakas pareiškė, kad jam yra nepriimtina Novotny biurokratija, politiniai persekiojimai, kurių auką jis pats yra buvęs, griaudžia išpažintį rašęs, nei Dubčeko anarchija. Jam telieka tik pakelė į politinį persekiojimą, kurį vykdys jau kitos rankos.

Politisinis spaudimas prasidėjo rugpjūčio 21 d., sovietinės kariuomenės įsiveržimo metinėse,

kai savoji policija žiauriai tramdė Prahos gyventojus. Po jų sekė iki šio meto užsitęsę "valymai", nepatikimųjų nušalinimas iš pareigų.

Valymai

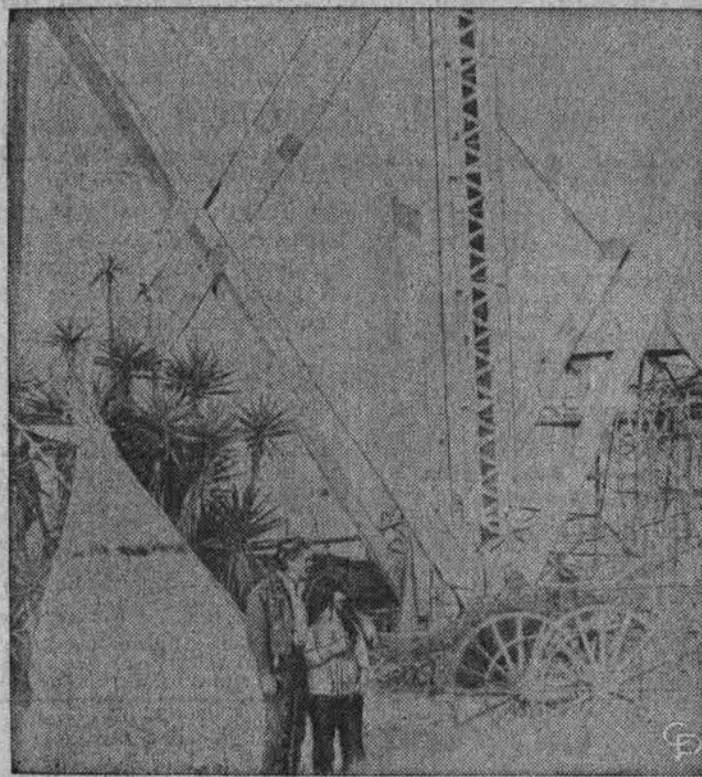
Spalio 8 d. krašto apsaugos ministeris gen. Bendrichas laikraštyje "Tvorba" darė savotišką išpažintį nurodymas krašto saugumo klaidas. Lapkričio 20 d. jis buvo atleistas iš pareigų. Į jo vietą paskirtas gen. Horacekas, 44 m. amžiaus, baigęs Maskvoje karinę akademiją.

Liberalinio ir vakarietiškojo krypties švietimo — profesoriai, rašytojai ir žurnalai jau išvėtyti. Čekijos švietimo ministeris Jaromir Hrbekas ėmėsi kraštutinių priemonių studentams drausminti, mokslo akademijai išvalyti ir universitetų profesoriams iš pareigų atleisti. Kai kurie akademijos bendradarbiai ir profesoriai įsidarbino autobusų vairuotojais, konduktoriais Prahoje.

Tūkstančiai anketų paskleista administracijos tarnautojams, imonių vadovams ir net nereikšmingų organizacijų veikėjams. Nušalintojų vieton dažnai skiriami nenusimaną apie naujas pareigas. Valymai daromi ir darbininkų profesinės organizacijos. Iš komunistų partijos pasitraukė apie 600,000 narių.

Mokslo akademija pasmerkė jos išleistą "Juodąją knygą", kurioje aprašomas Sovietų kariuomenės įsiveržimo metinėse,

(nukelta į 5-tą puslapį)

Indijonai nori, kad Alcatraz sala San Francisco įlankoje priklausytų indijonams ir ten būtų įsteigtas kultūrinis ir švietimo centras. Dešinėje yra sargybinių bokštas buvusio saugiausio kalėjimo

INDIJOS RELIGINĖ IŠMINTIS

VYT. BAGDANAVIČIUS

Mažesnis domėjimasis dorine sritimi, kaip tik galėjo sudaryti akstiną labiau vystyti teorinę religijos sritį, ką upanišadininkai yra ir padarę, iki susilaukę labai stiprios reakcijos iš kylančio budizmo, kuris nuėjo vėl visiškai priešinga kryptimi. Buda suvedė religiją į pastangas nugalėti skausmą. Grynai dorinį budizmą pobūdį R. C. Zaehner šitaip aptaria: "Budistų 'Pats' yra ne toks kaip upanišadininkų 'Pats'. Jis yra labai arti to, ką mes vadiname sąžine ar kas panašaus..." (The Comparison of Religions, 99 ps.).

15. NUOBODUS VARŪNA

Varūna yra indų dievas, kuriam pagarbinti yra skirta keletas Vėdų himnų. Upanišados apskritai nemėgsta Vėdų dievų, tačiau jos yra ypač nepalankiai nusiteikusios Varūnui. Štai Chhandogya upanišada Varūnos garbinimą pažiūri nuobodumo žyme. Pavadinus jį nuobodžiu, upanišada sako: "Tegul žmonės ugdo visus tuos (dieviškus veiksmus), tačiau tegul vengia Varūnos" (134).

Kyla klausimas, kodėl išimtinai Varūna yra nuobodus ir vengtinas, tuo tarpu tokį dievą Indrą šioje pačioje vietoje upanišados autorius vadina švelniuoju ir stipriuoju?

Stebint visą upanišadininkų galvosenos kryptį, šitoks jų nusistatymas darosi nesunkiai atsekamas. Mat, Varūna labiau, negu kiti dievai, turi visagalingumo ir skirtingumo nuo pasaulio bruožų. Tiesa ir Varūna nėra jau visagalis pilna prasme net Vėdų himnuose. Jis yra priklausomas nuo beasmensio prigim-

Rimties valandėlė

KALĖDOMS BESIRUOŠIANT

Ketvirtajam Advento sekmdienii skirtoje Evangelijoje (plg. Luk. 3, 1-6) Jonas Krikštytojas didžiuliu balsu skelbė Kristaus atėjimą, ragindamas atgailai: "Taisykite Viešpaties kelią, lyginkite jo takus. Kiekvienas duburyš tebūnie užpildas, kiekvienas kalnas ir kalnelis — nukastas. Vingiuoti keliai tebūnie ištiesinti, grubūs — išlyginti. Taip visi regės Dievo išganyką."

Žmogus, nori ar nenori, vistiek yra palenkias Dievui, iš kurio rankos neišsprūsta. Kas to nepripažįsta ir tikėjimo kratosi, nukrečia nuo tos atramos, kuria pats laikosi. Gyvenimas aiškiai parodo, kad blogis nenugalimas techninėmis, kultūrinėmis ar socialinėmis priemonėmis. Blogiui nugalėti reikalinga dieviškų priemonių, gaunamų ne iš kūrinio, bet teikiamų paties Kūrėjo Dievo. Atpirkėjo Jėzaus Kristaus, šventosios Dvasios, kuri yra šv. Trejybės meilės reiškėjas, Kiekvienos Evangelijos esminę dalį sudaro mokslas apie atgailą ir išganyką. Bet ypač tai ryškų krikščionybėje, kuri juk ir yra išganyko religija.

Dievo Žodžio tapimas Žmogaus kūnu, dieviškosios ir žmogiškosios atgailos veiksmas, įvykęs Golgotos, pažėgia kūrinių vėl sujungti su Kūrėju, perteikti jam dieviškųjų jėgų malonės pavidalą. Ši malonė, ypač Krikšte ir Eucharistijoje, pažėgia perkeisti žmogų, pripildyti jo asmenį dievišku turiniu, tik jam to reikia norėti ir paklusti šventosios Dvasios balsui.

Tačiau kartais atsitinka, kad žmogus nenori paklusti šventajai Dvasiai, nes jis pats ją jaus noris tapti. Tada pasikartoja toji Evangelijos scena (plg. Mat. 27, 45), kurioje buvo pasakyta, kad kai Kristus buvo prikaltas prie kryžiaus, tai "pasidarė tamsu visoje žemėje", ir šis baisus vaizdas nuolat tebesikartoja, kai aklas ir pasipūtęs netikėjimas išveda Dievą Kūrėją, Atpirkėją ir šventąją Dvasią iš savo gyvenimo, ypač viešojo gyvenimo. Ir visa tai padaro taip liaupsinamas, vis labai įsigalys paskirų asmenų, o tuo pačiu ir visuomenės supasaulėjimas.

Šis nutolinimas nuo Kristaus mokslo būna vaizduojamas ir teisinama kaip išsilaisvinimas iš "brietarų veronios", dėl to daug žmonių, suviliotu gražiaš žodžiais, pasidavė šiai propagandai, nenumatydami, ar net nenorėdami numatyti, kas iš to

išeis, jei tiesa, kuri duoda laisvę, bus pakeista klaida, kuri pavergia. Kristaus išmintingas ir tėviškas įstatymas bei jungiantis ir aukštyn keliantis Jojo meilė yra nepalyginamai artimesni žmogui, negu širdžiai, negu vargingos nepastovių žmonių išminties pažiūros, nes visos žmonių pastangos Kristaus mokslą nuo kito lygiu pakeisti nueina niekais. Todėl prieš kiekvieną iškreiptą krikščioniškai tautinę vertybę turėtumėm pastatyti teisingą šios vertybės atskleidimą, ne žodžiais, bet pačių gyvenimu, nes religija be asmeninio įsipareigojimo tėra tik išviršinys dalyvavimas joje.

Pasaulio problemos yra mūsų asmeninių problemų tęsinys. Pažvelgę į pasaulį, pasakė vienas mąstytojas, matome patys save su visu beprasmiškumu, neapykanta ir savimeile. Pasaulis negali būti pakeistas, kol bus nepakeistas žmogus, kol jis pats nepasikeičia iš vidaus, grįždamas prie dieviškųjų jėgų šaltinio. Mums reikia vidinės revoliucijos, radikalaus pasikeitimo pilnesnės artimo meilės ir moralės linkme.

Šią rimties valandėlę paryškinu mūsų poeto Balio Sruogos giesmės žodžiais iš "Kazimiero Sapiegos":

Didis Viešpatie galybių,
Kurs davei žmonėms gyvybę,
Žoleles pasodina, —

Kurs iš pragariškų pančių
Per Golgos kryžiaus kančią
Nevertus mus išvadaiva,

Kurs gali per mirksnį menką
Ir išties pagalbos ranką,
Ir mirtim paverst žvaigždę, —

Atsigrįžk į mūsų šalį,
Geras Tėve visagali, —
Į Tavų vaikų kančias.

Po Tavų gėrybių plotį
Monų pragaro apžioti
Pasiklydom kaip miške.

Per daug laiko praleidžiame pastangoms pasauliui pakeisti, per mažai — pakeisti žmogui, kuris išdidžiai suorganizavo tokį pasaulį.

K. Br.

— Kapinių diena pirmą kartą Amerikoje paminėta 1868 m. geg. 30 d.

— Jungt. Am. Valstybių kongresas suteikė pilietybę Amerikos indėnams tikrai 1924 m. birž. 3 d.

ne draugyste, kai, nebūdami priešai, mes vaikščiojome kartu? Aš ir tu, didysis viešpatie Varūna, buvome įėję į tavo kilniuosius namus, namus su tūkstančiais įėjimų."

Tačiau Vedos poetas dėl santykių nutūkimo nepatenka neivliti. Jis sako Varūnai: "Jeigu jis, tavo ištikimas sąjungininkas, tau ir nusikalto, jis vistiek yra tavo draugas, kurį tu mylėjai. Tu, gyvasis, duok mums nusidėjėliams tave pažinti, duok prieglobstį kaip išmintis tam, kuris tave garbina" (Veda VII.88).

Iš šios giesmės mes galime nesunkiai atpažinti, kad čia yra pirminės žmonijos kaltės savitas simbolinis atpasakojimas. Iš tikrųjų tautų padavimuose nėra jokia retybė rasti pasakojimų apie buvusius laimingus Dievo ir žmogaus santykius laikų pradžioje. Vienur šis santykių nutūkimas yra išreiškiamas aiškios kaltės forma, kitur mažiau. Vienur Dievas prasišalina nuo žmonių vienokiu būdu, kitur kitokiu. Vienoje Rytinės Afrikos tautoje jis, palikęs žmones, paupiu nueina aukštyn po to, kai žmonės nebuvo jam pakankamai diskretiški.

Upanišadų filosofijos nepilnumas glūdi tame, kad jie per daug nediskretiškai pasisavino Dievo ir žmogaus artumo idėją ir stengėsi nematyti Dievo ir žmogaus santykių tragikos. Tai yra filosofija žmogaus, kuris atsisakė išeiti iš rojos. Dėl tos priežasties jie ir patį Varūną atmetė, nes jis šią tragiką dar priminė.

Šia proga mūsų mintis kyla prie to apibūdini-

(Bus daugiau)

ŠVENTOVIŲ IŠNIEKINIMAS OKUP. LIETUVOJ

Komunistai daug kalba apie sąžinę, religijos laisvę, tačiau jų darbai rodo sunkesnę priešpaudą negu carsistiniais laikais. Tai patvirtina faktai, paskelbti naujame "Tėvynės Sargo" numeryje. Čia, remiantis žiniomis, paskelbto mis okupuotos Lietuvos spaudoje, nurodant šaltinius, duodamas ilgas sąrašas išniekintų šventovių Lietuvoje:

Kaune: Dominikonų bažnyčioje 1965 m. išteigtas kino teatras "Santaka", Iguolos bažnyčioje 1965 m. atidarytas Kauno valst. Čiurlionio galerijos dailės muziejaus filialas;

Jėzuitų bažnyčioje išteigta sporto salė;

Sv. Jurgio bažnyčia (buvusi kunigų seminarijos) paversta sandėliu;

Priskelimo bažnyčia (dar nes-pėta konsekruoti) paversta televizijos aparatų gamykla;

Sv. Trejybės bažnyčia paversta šokių sale.

Kėdainiuose: Sv. Juozapo bažnyčia naudojama elektros aparatūros gamyklos ūkio reikalingam;

Kalvinių bažnyčia paversta sporto sale;

Lūteronų bažnyčioje įrengta parodų salė.

Kretingoje: koplyčia paversta kraštotyros muziejaus sandėliu.

Liškiavoje: vienuolyno rūmuose yra mokykla, bet planuojama rūmus panaudoti turizmui.

Nidoje: evangelikų bažnyčia paversta konsertų sale.

Palėvenėje: vienuolyno pastatui naudojama kolchozo reikalingam.

Pašyčiuose: evangelikų bažnyčia paversta kultūros namais.

Pažaislyje: vienuolyno įstaigta psichiatrinė ligoninė, bažnyčia nenaudojama ir gerokai apnykusi.

Rusnės evangelikų bažnyčia paversta vaikų sporto mokykla.

Stelmūžės bažnytelė paversta skulptūros muziejumi.

Telšiuose: Talmudo mokykloje įrengta liaudies kūrinų įmonė;

Bernardinų vienuolyne įsikūrusi "Komunizmo Švyturio" redakcija ir spaustuve;

Telšių seminarijos rūmuose - kurčiųjų mokyklos internatas; vyskupo rūmuose - Telšių rajono vykdamosis komitetas.

Vilniuje: augustinijonų bažnyčioje - ūkinių prekių sandėlis; bazilijonų vien. cerkvėje - statybinių konstrukcijų laboratorija; Bazilijonų bažnyčia paversta vy-no ir alaus sandėliu;

Bernardinų bažnyčioje - dailės instituto dirbtuvės;

Dominikonų bažnyčios rū-siai panaudoti istoriniams -architektūriniais eksponatams;

Evangelikų -liuteronų bažnyčioje kino teatras "Kronika";

Sv. Jokūbo bažnyčioje įrengtas teatro sandėlis;

Sv. Jono bažnyčia paversta baldų sandėliu.

Katedroje - paveikslų galerija; katedros varpinėje - ekskursijų biuras;

Sv. Kazimiero bažnyčioje -ateizmo muziejus;

Sv. Kotrynos bažnyčia paversta sandėliu;

Sv. Mykolo bažnyčioje įrengtos dirbtuvės, sunakinti 7 meninės vertės altoriai;

Misionierių bažnyčia paversta sandėliu;

Pranciškonų vienuolyno pastatui planuojami panaudoti viešbučiai;

Sv. Stepono bažnyčioje -remonto dirbtuvių sandėliai;

Vilniaus kapitulios namai -dailės muziejaus skyrius;

Vilniaus vyskupo rūmuose -kraininkų būstinė;

Visų šventų bažnyčia naudo-jama liaudies meno parodai ir saugyklai.

"Tėvynės Sargas" iškelia šiuos svarbius faktus ir duoda eilę kitų gerų straipsnių. J. Daugl.

MISCELLANEOUS

10% - 20% - 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS - Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijas, stereo, oro vėsinimai.
Pardavimas ir taisymas
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Pke.
2346 W. 69th St. - Tel. 776-1486
Namų tel. - PR 6-1063

BANGA
TV, Radio, Stereo, TV antenos, Air-conditioners, Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakaraš skambinti WA 5-3607
P. Rudenas K. Šimulis

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
2501 W. 69 St. Tel. WA 5-2731
2008 W. 69 St. Tel. WA 5-2732
3333 S. Halsted Tel. 254-3320
Didelis įvairių prekių pasirinkimas
Pirmam užsakymui automobiliams
E. ir V. Zukauskai

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užlenkinių ir vietinių auto taisymas.
Palyre mechanikai, Elektroniniai mo-toro patikrinimas, Vilkikas.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

Namų Apšildymas
HEATING SERVICE
Jėdau naujus pečius ir vandens šildytuvus, išvalau ir sutvarkau alyvos ir dujų (gas) pečius.
Alyvos pečius perdirbu dvi di-nys. Dirbu Chicagoje ir prie-miesčiuose.
Darbas atliekamas su lietu-višku sąžiningumu.
ALBINAS BANY
4027 1/2 S. Anna Ave., Lyons, Illinois. Telef. 447-8804.

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place - WA 5-8063

DAŽYMAS
PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS.
VILAI KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS - Tel. OL 4-1050

CONTRACTORS
VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumų
A. VILIMAS
825 WEST 34th PLACE
Telef. FRonter 6-1882

Heating Contractor
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning - namus ir senus namus. Stogu raišius (gutters), vandens šildy-tuvus boilerius. Turis ir teidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir są-žiningai. Apšildymas nemo-kamai.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

AUKOS

Lietuvių Kankinių Koplyčiai Romoje

N. N.	\$110.00
(atminčiai brolio Konstantino, Sibiro kankinio)	
J. Lukosevičius	\$100.00
(atminčiai motinos Elžbietos Lukosevičienės, mirusios Sibiro tai-gose)	
Ona Kubilienė	\$100.00
Stasė Ruokienė	\$100.00
L. K. Moterų S-gos 29 kuopa	\$100.00
Marie Bukauskas	\$50.00
(atminčiai tėvų Marijonos ir An-tano Andreliūnas - Andrews)	
Marie Bukauskas	\$50.00
(atminčiai sesers ir svogerio Margareth ir Petras Kačinskas-Kasins)	
Marie Bukauskas	\$50.00
(atminčiai brolio Jono Andre-liūno-Andrews, sesers ir svoge-rio: Antaninos Andrews-Shatas, Povilo Shatas ir šeima)	
Marie Bukauskas	\$50.00
(atminčiai vyro ir pirmos žmo-nos: Jono J. Bukausko ir Magda-lenos Bukauskienės)	
Agota Pudymaitis	\$50.00
(atminčiai tėvelių: Marcelės ir Juozapo Stanaičių, brolio Juoza-po Stanaičio ir Andriejaus Pu-dymaitio)	
Aldona Liepinaitytė	\$5.00
Anastazija ir Jonas Matonai	\$25.00
Lietuvos Vėčiai 79 kuopa	\$25.00
Juozas ir Violet Panavas	\$25.00
Emilija Mitkus	\$25.00
Pranciška Jakaitienė	\$25.00
(atminčiai vyro Petro Jakaičio, Sibiro kankinio)	
Janina ir Petras Sekas	\$11.00
Australija	
Adolph B. Dubraskas	\$10.00
Petras ir Elena Likus	\$10.00
Mikalina Kulikauskaitė	\$10.00
Sesuo M. Serafina	\$10.00
Antanas Kucas	\$10.00
Ona ir Boles Walls	\$10.00
A.L.R.K. Moterų S-ga 54 kp	\$10.00
Q. Zalskienė	\$5.00

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL COMMITTEE
2701 W. 68th Street
Chicago Ill. 60629

Mrs. Cynthia Wedel iš Alexandri-jos, Va., žinoma episkopalo bažny-čios veikėja, buvo išrinkta tautinių bažnyčių tarybos prezidente. Tai pirmoji moteris, patekusi į toki postą.

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO
Tvoros, Stogeliai, Durys Langai, Ryn-os ir Tureklai

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, Gyvybės, sveikatos, biznio, automobilių.
Patogios išsimo-kėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

A. ABALL ROOFING CO.
Isteigta prieš 40 metų.
Dengiamie visų rūšių stogus. Taiso-me arba dedame naujus kamius, rai-nas, nutiekamuosius vamzdžius. Da-žome iš lauko, Taisome mūrą "tuck-pointing". Pilnai apsidrauda. Visas darbas garantuotas.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Pro-gramą Naujoji Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sek-madieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų. perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir ko-mentarai, muzika dainos ir Mag-dutės pasaka. Programą veda - Steponas J. Minkus. Biznio reika-lais kreiptis į: Baltic Florists - gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

REAL ESTATE

SPLENDID SPECIAL

Jūsų svajonių namas už neįmano-mai nuostabią kainą. 3 dideli mie-gamieji, valgomasis kamb., pri-jungtas "breezeway" tarp namo ir garažo. Gražus "panel" iškalts rū-sys. Puikus namas su daug priedų, Queen of the Universe parap. Būsi karalienė namuose tinkamuose ta-vo karaliui. Kreipkitės į Miracle Man. Skambinkit dabar.

MICHAELS
Tel. 254-8500

STASYS SULA
INTERCONTINENTAL R.E.
PALMDALE, CALIFORNIA 93550

Namų tel. (213) 479-3015, West L.A.
Pirkite žemę Palmdale, kur ruošia-mas didžiausias puslėis aerodromas - iš savitinku, akraus ne sklypais!

4 BUTAI

Už nuostabią nebrangią kainą pirkite šį labai gerą 2-ju aukštų mūrą su dviem didesniais 5 kamb. butais ir dviem 4 kamb. butais. Pilnas rūšys, Gazinis "boileris". Modernus "plumbing". Nuomos iš-mokės murgių, plus - į kišenę įsidėsite gerus pinigų ir turėsite butą nemokamai. Gerai Marquette parko apylinkė. Peningas na-mas. Kreipkitės į Miracle Man. Skambinkit dabar.

MICHAELS
Tel. 254-8500

REAL ESTATE

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT

Members of M.L.S.

ALEX SATAS - REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakarinuosiuose priemiesčiuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas
3009 W. 63rd STREET TEL. 471-0321

REAL ESTATE

De luxe 6 1/2 kambarių namas, pilnai air conditioned, med. kūrta-namas židyns, Thermopane lan-gai, 2 1/2 vonios. \$10,000 imokėt. Su-sitarimui apžiūrėti skambinkite - prieš 9 val. ryto - GR 6-4670.

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir lūdimai vertimai. Tvar-komi pilietybės dokumentai. Pildo-mi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

Beveik naujas 4 modernų butų mūras 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie, \$75,000.
Miesto krautuvė - Brighton Parke. 2 po 4 kamb. med. Gazo pečiai sildymas. Garažas 1 butas su baldais, antras tuščias. 42 ir Rockwell. \$13,500.

SIMAITIS REALTY

Insurance - Income Tax
Notary Public
2737 W. 43rd St. - CL 4-2390

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS
Butų nuomavimas - Income Tax
Notariatas - Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. - PR 8-2233

Niekur geriau

Puikus 2-ju aukštų mūras - 6 ir 3 kamb. Garažas. Arti mūsų. \$19,900.
Vertingas mūras. Naujas stogas, elektra, gazo šildymas ir garažas. 4 nuomos pinigų pajamų. Marquette pke. \$26,950.
7 kamb. mūras, 4 mieg. Modern. virtuvė ir vonia. Naujas gazu šildy-mas. Sausas įrengtas baldams. Mūsų garažas. Arti 87 ir Rockwell. \$21,500.
Pigu lotas dviem butam statyti. Marquette pke.
2 po 7 kamb. tvirtas mūras, alu-minium langai, naujas šildymas, ka-binetų virtuvė, arti mūsų \$9,500.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Marquette parke, mūrinis, du bu-tai po 4 kamb. ir bižniui ar raštinai patalpa. Marquette pke. perimti \$21,500.
Brighton Pke du namai, 6 bu-tai, geros pajamos, \$13,900.
Marquette Pke. Mūr. 3 butai ir pa-talpa bižniui arba raštinai. Pigus. \$48,000.
Marquette Pke. Mūr. 5 kamb. bun-galow. Naujas šildymas. Garažas \$17,900.

VAINA REALTY
2517 W. 71st St. - RE 7-9515

5 1/2 kamb. 9 metų mūr. split-level, prie 111-tos ir Pulaski. 60 p. skly-pas. \$24,500.
2 butai po 5 kamb. prie 70 ir Tal-man. \$27,500.
6 kamb. švarus mūr. bungalow Marquette pke. Tuščias. Galima tuoj užimti. \$19,500.
6 kamb. (4 mieg.), 18 metų mūr. bungalow, prie 72 ir California \$24,700.
1 1/2 aukšto švarus med. prie 65 ir Western. 5 ir 4 kamb. butai. 37 p. sklypas. Dvigubas garažas. \$18,900.
5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas \$19,500.
11 butų, 10 metų. 2-ju aukštų mūr namas prie 71 ir California. \$152,000.
81 p. tinkamas statyti sklypas prie 72 ir Maplewood \$10,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX - NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. - Tel. 925-6015

Perskaite "Draugą", duo-kite jį kitiems pasiskaityti.

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

BUTAI rinktinams nuominkams. Best Agency. 2925 W. 63 PR 8-6032
Nelaukit užsiregistruokit dabar! Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 me-tus. Savininkai kreipkitės dėl pa-tarnavimo nemokamai.

HELP WANTED - MOTERYS

GENERAL OFFICE

Stenography helpful, excellent working conditions, liberal benefits.

JOHN HANCOCK INSURANCE COMPANY
3207 N. Milwaukee Ave., PE 6-5302
An equal opportunity employer

Sewing Machine Operators
Experienced Single Needle
PERMANENT - DAYS
Apply In Person

AJAX CANVAS PRODUCTS
932 DAKIN, CHICAGO, ILL.
(Near Irving Park Rd.)

SECRETARY

Full time - Permanent
5 Day Week, Monday thru Friday. Secretary to President. Duties will be diversified. Shorthand Helpful. Work in newly remodeled office. Paid vacation and Holidays. Salary will commensurate with experience.

Nelson-Pratt Company

6032 N. Northwest Hwy.
PHONE - 775-7333

MEDICAL OFFICES AVAILABLE

Modern - Panelled - Prime lo-cation in medical building with pharmacy. Located Southwest sub-urb.

14301 West Avenue
Orland Park, Illinois
CALL: 349-2835 or 349-0102

2 TYPISTS

GLENCOE, ILLINOIS

Full time, 9 to 5. Varied duties. Addressograph. Mineo, and other general office duties.

COMPANY BENEFITS

Contact MRS. HANDLEY
for interview 835-4124

HELP WANTED - MOTERYS

SECRETARY FOR BUYER'S OFFICE

Immediate opening - dictaphone or shorthand
Pleasant new office - Convenient to all transportation - 5 day week - Good salary - Co. Benefits including Medical, Life ins.
APPLY IN PERSON OR CALL CARL PIETSCH, 334-7900

T. S. C.

4747 NO. RAVENSWOOD AVE., CHICAGO, ILL.
An Equal Opportunity Employer

ISIGYKITE DABAR!

Kiekvienam yra praveru susipažinti su Bažnyčios žodžiu - mūdymais ir pamokymais - įvairiais gyvenimo klausimais.

Šių dienų besikeičiančiame pasaulyje gyvenimo klausimais neaišku-muose ypatingai svarbus autoritetingas žodis.

Sv. Tėvo pasisakymai yra ta tiesa, kuria turime vadovau-tis savo gyvenime. Todėl kiekvienam yra privalu pasiskaityti:

POPIEŽIŲ ENCIKLIKOS - svarbiausiais žmonijos...
viešojo gyvenimo klausimais - m.v. 3.50
k.v. 4.00

ENCIKLIKA - HUMANUM GENUS, Pop. Leono 13
apie masonus 0.50

ENCIKLIKA - MOTINA IR MOKYTOJA
Sv. Tėvo Jono 23-čiojo
Socialiniai klausimai krikščionybės šviesoje 1.50

Kelionės yra vienas iš gyvenimo malonumų, kuris visus traukia, bet kartais ne visiems prieinamas.

Pigiausias būdas keliauti, yra pasiskaityti kitų žmonių ke-lionių aprašymus, kurie atidaro skaitytojui plačius pasaulio var-tus. Todėl išgykite šias knygas:

ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS, Dan Kuraitis, 2.00

DAUG KRAŠTŲ, DAUG ŽMONIŲ, Dan Kuraitis, 2.00

ČIA MOSŲ ŽEMĖ, A. Vilainis, 0.50

ZEMAČIŲ ŽEMEJE, A. Vilainis, 1.50

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI, Kun. J. A. Pauliukas, 3.00

KELIONĖ PO EUROPA IR ĮSPŪDŽIAI, Kun. Pr. Vaitkaitis, 1.00

KREPSINIO ISVYKA AUSTRALIJOJ, 3.00

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

CLEVELANDO ŽINIOS

KALEDOS CLEVELANDE

Cleveland, Ohio. Ir šių metų Kalėdas lietuviai atšvės įprastu susikauptumu ir džiaugsmu. Abiejuose lietuvių bažnyčiose bus vidurnakčio Bernielių Mišios. Giedos chorai. Šv. Jurgio bažnyčioje lit. mokyklos kanklininkai išpildys keletą kalėdinių giesmių.

Šv. Jurgio parapijon atvyksta šventėms tėv. dominikonas T. Žiūraitis, kuris klausys išpažinčių, pasakys pamokslą. Kelintas mėnuo parapijos vikaras kun. K. Žemaitis serga, jį šiuo metu pavaduoja marionas kun. Budzeika iš Chicago.

Vysk. M. Valančiaus mokykla savo mokiniams Kalėdų eglutę rengia gruodžio mėn. 20 d. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tradicinė kalėdinė eglutė rengia ma sausio 4 d.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Abi Clevelando Lietuvių Bendruomenės apylinkės Naujosios parapijos salėje rengia iškilmingą Naujų 1970 metų sutikimą. Gros J. Pažemio orkestras. Pakvietimai įsigijami pas abiejų LB apyl. valdybos narius. Prašome nedelsti ir rezervuoti sau vietas šiame nuotaikingame rengime.

SUPERIOR SAVINGS PARDUOTAS

Gruodžio 15 d. Clevelando Plain Dealer dienraštis pranešė, kad St. Clair Taupymo draugija nupirko Superior Savings and Loan Association, tuo būdu sudarydama naują bendrovę 125 milijonų dolerių vertės. Superior Savings vykdomasis viceprezidentas ir vedėjas John T. DeRighter atliko parduotuvės tranzakcijas.

Pagal laikraštį, du Superior Savings skyriai pasiliks veikti ir toliau. Naujasis skyrius, atidarytas prieš porą metų 185-je gatvėje, bus uždarytas ir ten bus įteigta naujos kompanijos kompiuterių centras. Pagal specialistų nuomonę (oficiali parduotuvės suma neskelbiama) parduotuvės tranzakcija grynais pinigais siekia pusantro milijono dolerių. John T. DeRighter pasiliksias ir naujoje bendrovėje direktoriumi. Kaip Ohio Department of Savings and Loans ir Federalinė Home Loan Bank Board patvirtins šį pardavimą (tikimasi apie balandžio mėn. 1 d.), visi skyriai veiks St. Clair vardu.

Toliau dienraštis nurodo, kad Superior Savings buvo suorganizuotas prieš 60 metų ir tada vadinosi Liet. paskolų ir taupymo bendrovė. DeRighter (Deraitis) dirba šioje, finansinėje institucijoje nuo 1920 metų.

Taip viena iš seniausių lietuvių įkurtų finansinių institucijų,

baigė savo dienas. Jos steigėjai jau išmirė, nors akcijų didesnįjį dalis tebebuvo lietuvių rankose. Šis bankas, įsijungdamas į didelę finansinę istaigą, aišku, neteks savo svorio ir įtakos. Tikrai gal jos istorijos knygose bus kur nors atžymėta, kad Superior Savings, buvęs Lithuanian Savings and Loan Association buvo pirmųjų lietuvių pionierių įkurtas ir išugdytas į stiprią finansinę įmonę. Taip baigia dienas viena po kitos lietuviškos kultūrinės, religinės ir ekonominės draugijos, o jų vietoje netaip daug teatsiranda naujų.

Superior Savings, mūsų tautiečių vadinamas trumpai Lietuvių banku, ilgus metus ir nuoširdžiai rėmė lietuviškus reikalus, visiems duodami gerai apmokamų skelbimų, remdami Tėvynės garsus ir t.t. J.T. DeRighter ir K.P. Šukio asmenyse lietuviai turėjo kultūrinį užsimojimų rėmėjų.

REMIA LITUANISTINĖ MOKYKLA

Dr. Edmundas Lenkauskas, žinomas visuomenininkas ir chirurgas, Vysk. M. Valančiaus mokyklai paaukojo 50 dol. ir gail. sešuo Jadvyga Budrienė paaukojo 24 dol. Mokyklos tėvų komitetas aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

V. R.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Gruodžio 21 d., sekmadienį, tuoj po sumos pamaldų, 11:30 v. Šv. Jurgio liet. parapijos salėje LKDS Clevelando Skyrius rengia Clevelando lietuvių visuomeninei pranešimą apie Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto siūlymą, įvykusi 8 m. gruodžio 6-7 dienomis New Yorke. Pagrindinis pranešėjas Algis Kasulaitis ir kt.

Kviečiame lietuvių visuomenę atsilankyti. Įėjimas laisvas.

LKDS Clevelando sk. valdyba.

LIETUVISKOS BENDROVĖS NETEKUS

Prieš šešiasdešimt metų, Clevelando lietuviai rinkosi į susirinkimus, daug diskutavo, balsavo, pirkė akcijas ir įsteigė lietuvišką taupymo ir skolinimo b-ve (banką) pavadindami "Cleveland Lithuanian Building and Loan Association". Vėliau vardas pakeistas į "Superior Savings and Loan Association".

Pradžią buvo sunki, bet per šešiasdešimt metų, bendrovė augo - gyveno ir išaugo į tris skyrius, ir arti 30 milijonų dolerių apyvartos; tarnavo lietuviams, ir daug lietuvių ten dirbo. Kokių tai aplinkybių verčiami - bendrovės direktoriai birželio 19 d. nutarė bendrovę perleisti St. Clair Savings Association.

GRASŲ VALYMAI ČEKOSLOVAKIJOJE

(Atkelta iš 3 pusl.)

menės įsiveržimas Čekoslovakijon.

Iš 35 šiais metais pagamintų filmų — 12 uždrausta rodyti. Draudžiamųjų skaičiun pateko ir Jiri Menzelio, apdovanoto Oscaru, filmas "Prižiūras vieversys".

Ūkinis sukrėtimas

Galima valymais žmones drausti sminti, bet negalima priversti arklį, kad būdamas vežimo užpakalyje atstatytomis jį stumtų.

Drausminami darbininkai yra menki talkininkai gamybai skatinti. Nauji žmonių vadovai nesusigauja naujose pareigose. Krašte trūksta prekių, kurias Čekoslovakija sveturi išveždavo. Maskvinis Indra skundėsi, kad šiuo metu užtektinai nepagaminta tekstilės gaminių, lovų, degtukų. Gyventojai blogai aprūpinami mėsos gaminiiais, ypač dešromis, ir svaigalais.

G. Husakas kaltino jaunimą dėl ūkinio negalavimo. Esą, anarchizmas pažeidęs jaunimo idealizmą ir jį pastumėjęs į neigimą, bet ne kurimą.

Sovietų prievarta pasukti į kairę Čekoslovakijoje jau šiandieną prašosi apmokama. Prašos vyriausybės kreipėsi į Maskvą, prašydama suteikti svetimos valiutos pirkti vakaruose būtinų prekių gyventojų poreikiams tenkinti.

Dubčekas, kaip jis sakosi esąs šaltkalvis, paskirtas ambasadoriumi Ankaroje t.y. išsiųstas į politinę tremtį.

Krašte vyrauja nusivylimas.

Sam (The Plumber) De Cavallante abejingai mosikuoja į fotografus, išeinant jam iš Federalinių rūmų Newark, N. J. Jis paleistas už \$75,000 užstatą. Jis patrauktas tieson su 54 kitais asmenimis ryšium su gamblinimu.

Gruodžio 10 d. visuotinis akcininkų susirinkimas didele balsų dauguma direktorių nutarimą patvirtino. Po 2-3 mėn. Clevelando lietuviai lietuviško bankelio daugiau nebeturės.

C. Pranckus

GYVENIMO VINGIAIS

autobiografiniai atsiminimai
Dr. P. Kalvaitė — Karvelienė

Savo pačios parinktais žodžiais autorė pasakoja apie gyvenimo vingius, kuriais ji keliavo per vaikystės dienas Lietuvoje, mokslo metus svetur ir, pagaliau, kaip gydytoja rentgenologė, atsidėjusi savo specialybės darbu bei visuomeninei veiklai. Okupacijų laikotarpis buvo lyg slenksčius į naują, neramų tremtinio gyvenimą, užsibaigusį šlapus Atlanto.

Asmeninių išgyvenimų šviesoje matome Lietuvos atsikūrimą, jaunuoju menės veržimąsi į mokslus, šviesuomenės pastangas išlaikyti tautišką dvasią, naujos valstybės kultūrinis bei mokslinius laimėjimus ir neigiamybę, kurios eina drauge su pažanga.

Knyga yra ne tik asmeninė, bet visos mūsų tautos istorija.

Kaina \$3.00. Gaunama Draugės Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

A. A. DR. ALEKSANDRĄ DUMBRI PRISIMENANT

Dr. Aleksandras Dumbrys

1954 m. gruodžio mėn. 21 d., t. y. prieš 15 metų, Brooklyne, N. Y., po širdies smūgio ilgėliau pasirgęs mirė a. a. dr. Aleksandras Dumbrys, palikdamas giliame liūdesyje žmoną Albina ir dvi besimokančias dukras — Nijolę ir Vidą. Mirė pačiame pajėgume (gimęs 1900 m.), neseniai išlaikęs gydytojo egzaminus.

Ne visi žmonės mirdami išnyksta "kaip dūmas blaškomas vėjo"... Dėl gerųjų būdo savybių daugelis gyvena artimųjų širdyse ir jų dažnai prisimenami.

A. a. Aleksandras gyvas ne tik šeimos atmintyje, bet ir gaušaus būrio giminii, draugų bei bičiulių, su kuriais gyvas būdamas santykiavo ar kuriuos gelbėjo ligoje. O likusiųjų draugų bei bičiulių būrys gana gausus jau todėl, kad kaip visuomenininkas priklausė įvairioms organizacijoms.

Studijų metu jis buvo vienas pradininkų Neo-Lituania kor-

poracijos steigėjų ir jos valdybos narys. Baigęs studijas — jos filisteris. Priklausė Tautininkų sąjungai. Apie 1932 metus buvo minėtos sąjungos Ukmėrgės aps. pirmininkas. Buvo kultūrinių bei karitatyvinių organizacijų, šaulių s-gos rėmėjų aktyvus narys. Politinėje ir visuomeninėje veikloje buvo didelis tolerantas. Todėl suprantama, kad jo namuose vykdavo ateitininkų sendraugijų, "Naujosios Romuvos" bičiulių susirinkimai - arbatėlės. (Vėlonio žmona Albina Gervaitė buvo ateitininkė viena iš studentų "Giedros" draugovės steigėjų).

Kaipo gydytojas 12 metų vadovavo Ukmėrgės aps. ligoninei. Buvo sąžiningas ir aukštos kvalifikacijos chirurgas.

Nežiūrint plačios profesinės bei visuomeninės veiklos, buvo rūpestingas šeimą mylintis vyras ir tėvas. Šeimos darnumas bei jaukumas žavėdavo artimųjų bičiulių. Tai visa plaukė iš jo gilių ir nuoširdžių krikščioniškos moralės.

Minint jo mirties penkioliktąs metines, už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos gruodžio m. 21 d. 9 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje.

Nereikia ir sakyti, kad jo našlei Albina ir dukroms būtų didelis suraminimas, jeigu būtų bičiuliai ir pažįstami dalyvauti pamaldose ar šiaip pasimelstų vėlonio intencija.

Jo šviesiai atminčiai paryškinti našlė Albina iršė jį Lietuvių fondo nariu. B. Žukauskas

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1969 m. gruodžio 18 d., 4 val. popiet, po sunkios ir ilgios ligos mirė

JUOZAPAS F. MATTUS

Gyveno 837 W. 33 Place, Chicago, Ill. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 57 m. Priklausė Šv. Vardo dr-jai ir Šv. Kazimiero seserų rėmėjų dr-jai.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudminio koplyčioje, 3319 S. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks pirmą, gruodžio 22 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Artimi draugai Veronika ir Juozapas Šapučiai.

Laidotuvių direktorius Jurgis F. Rudminas, Tel. YA 7-1138

GYVAS PRISIMINIMAS

Atmintinas kielikas ar cimboriga įgraviruota prisiminimui jūsų mirusio mylimo asmens ir dovanojant vargoms. Misioms ar bet kuriam pasirinktam kunigui, bus gyvas ir įspūdingas atminimas, kuris bus įvertintas. Pristatome tuojau pat išstatymui laidotuvių koplyčioje. Taip pat turime ir kitų dalykų tinkamų atminimui.

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS
AREA CODE (312) 247-2425

A. + A. VERONICA R. SHERMAN ROMONAITE

Gyveno 3305 W. 62 Street., Chicago, Illinois.

Mirė gruod. 18 d., 1969 m. 9:25 val. ryto, sulaukus 88 m.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno virš 50 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukters — Nellie Chismar ir Elsie Stephens, žentas Fred, gyv. St. Louis, Mo., 2 sūnus — John, marti Eleanor ir George, marti Antoinette, 12 anūkių, 13 proanūkių ir 1 pro-proanūkas, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas šeštą, 4val. popiet Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmą, gruodžio 22 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į St. Nicholas of Tolentine parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Dukters, sūnus, žentas, marčios, anūkai, proanūkai ir proproanūkai.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, Telef. RE 7-8600.

DRAUGAS, šeštadienis, 1969 m. gruodžio m. 20 d.

5

MIRĖ ALDERMENAS

Šv. Kryžiaus ligoninėje miręs 15-tojo vardo aldermenas Joseph Krska šeštadienį laidojamas iš Šv. Mykolo bažnyčios, 4821 S. Damen. Krska aldermenu išbuvo 10 metų. Prieš pat mirtį buvo nusipirkęs namus 5359 S. Rockwell.

Chicagoje, giriasi, jog šiame pirmą kartą savo istorijoje išvarė ir pardavė daugiau vieno milijono statinių alaus.

— o —

— Garsus Dionne penketukas gimė Kanadoje 1934 m. geg. 28 d.

— Amerikos atradėjas Kristupas Kolumbas mirė 1506 m. geg. 20 d.

PARDAVĖ DAUG ALAUS

Meisterbrau alaus darykla, viena iš dvejų dar veikiančių

Taip stagiiai mirus

A. + A. VALENTINUI BAUŽAI, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai JOLANTAI ir dukrelėms, jo tėveliams, broliui ir kitiems artimiesiems.

Vincas, Algis, Vytautas Ruseckai ir šeimos

P A D Ė K A

Netekus mylimo vyro ir tėvo

A. + A. STANISLOVO BAČKAIČIO,

padėką reiškiamo visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie paskutinės kelionės į amžinybę ir visiems, kurie suteikė užuojautos ir stiprybės mūsų skausmo valandoje, ypatingai Detroito Dievo Apvaizdos parapijai. A. Baboniui.

Nulūdę: Stasys, Algimantas ir Marija Bačkaičiai su šeimomis

Mano knygutės leidėjui

A. + A. ADOMUI PENIKUI mirus,

jo žmonai ir giminėms reiškiau gilią užuojautą ir kartu liudžiu.

N. Butkienė

P A D Ė K A

A. + A.

RAYMOND BARTKUS

Mūsų mylimas sūnus ir brolis tragiškai mirė 1969 m. gruodžio mėn. 8 d. ir buvo palaidotas gruodžio mėn. 11 d. Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidojimą amžino poilsio vietoje. Dėkojame L. Vyčių Chorui už giesmes koplyčioje. Dėkojame kan. V. Zakarauskui ir L. Vyčių nariams už maldas koplyčioje.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntę vėlonių gėlių, bei pareiškę mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Mažeika-Evans už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Tėvai, brolis ir sesuo ir kiti giminės.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1969 m. gruodžio 18 d., 11 val. vak. mirė mūsų mylima žmona, motina ir sesuo

URSULĖ DUDENIENĖ

SILEIKYTE

Gyveno 6955 S. Talman Ave., Chicago, Ill.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 20 m.

Kūnas bus pašarvotas šeštą, 1 val. popiet Petkaus Marquette kopl. 2533 W. 71st St. Laidotuvės įvyks pirmą, gruodžio 22 d. iš kopl. 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Vyrras Kazimieras, dukters Virginija Balnius, žentas Vytas, ir Anelė Juodvalkis, žentas Jonas, sūnus Jurgis, marti Emilija, sesuo Adelė Kalvėnas, svogeris Jonas, 11 anūkių ir 3 proanūkai, ir kiti giminės. Lietuvoje liko sūnus Petras su šeima, sesuo Emilija Krasauskienė ir brolis Kazimieras Šileikis.

Laid. direkt. Donald Petkus, Tel. 476-2345

Pasaulio Lietuvių Gydytojų sąjungos dovana Amerikos astronautams: Edwin Aldrin, Neil Armstrong, Michael Collins. Sąjunga tokią statinę su žeme iš pavergtos Sovietų Lietuvos ežero dugno pasiuntė Amerikos "Apollo 12" erdviglaivio įgulai, sėkmingai pasiekusiai Mėnulio paviršių. Pasaulio Lietuvių Gydytojų sąjungos pirmininkas dr. Vaeolovas Paprockas ir šios sąjungos sekretorius dr. Bronius Radzivanas laišku pasveikino Amerikos astronautus pasiekusius žygį į Mėnulį ir pasiuntė šią dovana — statinę su Lietuvos žeme iš ežero. Nuotr. V. Augustino

APLINK MUS

× **Solistė Prudencija Bičkienė**, plačiai žinoma mūsų iškilioji dainininkė, sutiko dainuoti Lietuvos resp. prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimo minėję dalyje, kuris ruošiamas ateinančių metų sausio mėn. 11 d. Jaunimo centre.

× **Kalėdinių plotkelių Kūčių** valkarienei galima gauti pas tėvus marijonus, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629. Plotkeles galima užsisakyti paštu arba užėjus į vienuolyno raštinę pasiminti.

× **Birutės Indreikaitės** ir Romo Tervydzio jungtuvės įvyksta šeštadienį, gruodžio 20 d., 2 val. šv. Masių metu šv. M. Marrijos Gimimo bažnyčioje, Marquette parke. Birutė Indreikaitė yra ateitininkė giedrininkė, baigusi psichologiją ir mokytoja Montessori vaikų darželyje Forest Park, Chicagoje, o jaunasis yra bėbėgias studijas.

× **Teisėjas Alfonsas Wells** šiomis dienomis perkeltas iš skyrybų diviziono į kriminalinį teismą.

× **Svečias iš Lietuvos** (Kalėdų senelė) — akt. Alf. Brinka pasirodys Alvudo visiems Lietuvos rengiamose 9-tose Kūčiose šį sekmadienį, gruodžio 21 d. 2 v. p.p. Marquette Parke, šv. P. Gim. parapijos salėje. Tėveliai savo vaikūčiams paruos tas per senelį įteikimas dovanas — geriausias knygas — įteikia būdiniams prie įėjimo alvudiui. Užrašoma vardas, pavardė, metai, mokykla, darželis. Punktualumas. Visi kviečiami.

× **Marquette Parko** lituaninės mokyklos Kalėdų eglutė, kaip įprasta, ruošiamas tarpšventėje. Šiais metais ji įvyks gruodžio 28 d. (sekmadienį) 3 val. popiet parapijos salėje. Generalinė repeticija bus iš vakaro, šeštadienį, taip pat 3 val. popiet toje pat vietoje.

× **Leokadijos Bražienės** maisto produktų krautuvės naujas adresas: 2617 W. 71 St. tel. PR 8-2030. Kūčių ir Kalėdų stalui paruošta penkių rūšių sildyt, dar daugiau žuvų patiekalų ir lobsterių bei šrimpų; penkių rūšių vinigretai, agurkų pienas, sūsiškai, barščiai, grybų asiušės; raguoliai, medausniniai ir kt. Be jau žinomų mūsų įvairių tortų dar turime 4 rūšių naujų tortų, įvairių mėsos ruliadų ir visa, kas tik reikalinga Kūčių bei Kalėdų stalui. Užsakykite iš anksto, kad spėtume jums paruošti.

× **Lietuvių prekyba Terra** kalėdinių dovanų apsipirkimui atdaro nuo pirmadienio iki penktadienio — nuo 9:30 iki 9 val. vakaro, šeštadieniais — iki 6 val. v., sekmadienį — nuo 12 val. iki 4 val. v. Adresas — Terra, 3237 West 63rd Street, telefonas — 434-4660. (sk.)

× **Marquette Delicatessen** krautuvės savininkės Leokadija Žvynienė ir Stasė Urbonienė primena savo klientams, kad Kūčių stalui ir šventoms Kalėdoms gali užsisakyti iš turimo didelio pasirinkimo įvairiausių pagedaujamų valgių bei kepsnių. Užsakymai priimami krautuvėje 2553 W. 71 St. Chicagoje ir tel. PR 6-2717. (sk.)

× **Prokės brangsta**, kainos /kyla,

Doleriuo aiški byla: Laikas pirkti daiktą gerą. Pardavėjas pas Tverą. Čia juk viskas tik geriausia, o be to dar ir pigiausia. Adresas — 2646 West 69 str. (sk.)

× **Stasys Petkus**, 4326 S. Artesian Ave gyventojas, gruodžio 14 d. 10 val. ryto buvo ištiktas širdies smūgio; nuvežtas į ligoninę mirė. Gruodžio 17 d. palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

× **Valerijonas Šimkus**, "Laisvosios Lietuvos" leidėjas ir redaktorius, organizaciniais reikalais kuriam laikui išvyksta į Argentina, Brazilija, Venecuėla ir Urugvajų. Grįs į Chicago tik 1970 m. sausio mėnesio viduri.

× **J. Petrauskas**, Chicago, Ill. tik šią gavo žinią iš saleziečio kun. M. Tamošiuo Kolumbijoje, kad ten Medeline staiga mirė Stasys Tamulis.

× **Vilniaus krašto liet. s-gos** Chicago skyrius gruodžio 21 d. 4 val. po p. Jaunimo centre ruošia tradicines vilniečių kūčias.

× **Šį vakarą**, šeštadienį, gruodžio mėn. 20 d., 8 val. vaik., Lourdes gimnazijos auditorijoje, 4034 W. 56th St. (įėjimas prie 56tos ir Komenskij gatvių, vienas blokas į vakarus nuo Pu-laski) įvyksta Pietvakarių dailiojo meno tarybos ruošiamas kalėdinis koncertas, kuriame dalyvauja solistė Dana Stankaitė, akompanuojant Alvydai Vasaičiui, ir Jungtinis choras, susidedantis iš keturių šimtų balsų. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× **Jonas Baufeldas**, Chicago, Ill., dėkodamas už korteles mums prisiuntė 10 dol. auką spaudai paremti. Labai ačiū.

× **Jonas Bulota** iš Dayton, Ohio, mūsų dienraščio uolus skaitytojas ir rėmėjas, ir šiais metais parėmė dienraštį 8 dolerių auką. Nuširdžiai dėkojame.

× **Laumė Daumė**, spalvotai iliustruota pasaka graži kalėdinė dovana, gaunama paskambinus tel. HE 4-4947 arba VI 7-1693. (sk.)

× **Inž. Urbutis, Pranas** ir **Antanina** linki savo draugams linksmų Kalėdų ir laimingąsiau Naujųjų 1970 metų. Vietoje sezoninių sveikinimų kortelių auksa \$25.00 Pedagogų namų Lituanistikos Institutui. (pr.)

× **Visuomenė yra maloniai** kviečiama dalyvauti poezijos vakare, skirtame Algimantui Macul. Savo kūrybą skaitys poetai gyvenantieji Kanadoje ir JAV. Taip pat aktorai perduos ištraukas iš Chapel B. Vakarais įvyks sausio 16 d., penktad., Jaunimo centre.

Santara - šviesa (pr.)

× **Solistės A. Stempuženės**, akt. L. Barausko ir kompoz. D. Lapinsko naujų plokštelių viešas pristatymas bus šį sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po pristatymo vaisės. Įėjimas laisvas. Rengia ir visus kviečia Margutis. (Pr.)

× **Pulkos Lietuvos dovanos** Kalėdų proga, Laisvės statulos, suvenirinės lėkštės ir religiniai — tautiniai aukso 14 k. medaliukai gaunami pas Juliją Pakalką, tel. RE 7-9327 ir Draugo raštinę. (sk.)

× **RASOMOS MAŠINELĖS**, visokios progoms nuo mažiausios iki 92 ž., liet.-angl. raidynų. Taip pat Radio, TV ir biznio mašinos. Reikalaukite katalogų: J. L. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Chicagoje informacijos vakarais tel. 476-7399. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuostabiomis. (sk.)

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Dovanų sluntinius** į Lietuvą su užtikrintu pristatymu, galima pasiųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras), 421 Hackney Rd., London, E. 2. England. SHO 8734. (sk.)

× **Šiandien lig 9 v. v. pas** Gradinską gali įsigyti sau ar dovanoms 23 inčų spalvotą TV tik už \$429.95. 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

× **Geri lietuviai** nori tvirtos lietuviškos spaudos ir ją aukomis remia. Aukų prisiuntė: po 3 dol. — J. Vėžys, J. Kuras, G. Bukšys, K. Juška, A. Pretke, P. Kaulinis, J. Kavaliauskas; A. Gylis; po 2 dol. — J. Prasauskas, J. Guntulis, E. S. Ambrozaitis, J. Rugelis, Fr. Lauckas, J. Alaulkis, P. Balčiūnas, A. Zapnickas, V. Bulota, St. Ramanauskas, J. Arlauskas, Br. Pabarčius, Br. Prialgaukas, Br. Dapkus, K. Karvelis, K. Stanikas, J. Bacevičius, V. G. Saitis, J. Krivis, A. Liepinaitis, V. Jasius, K. Gencius; 1 dol. — O. Dovydaitis. Visiems nuširdžiai dėkojame.

× **Dvasia atgimkime** — greičiau tikrais žmonėmis tapsime, — 286 Alvudo radijo paskaita Kalėdų pirmą dieną, 10 v. r. Sophie Barcus Radio šeimos valandoj.

× **S. Meškauskas** iš Sioux City, Ia., prisiuntė 5 dol. "Draugui" dėkojame.

× **Birutė Lesevičiūtė** iš Chicago parėmė mūsų dienraštį 5 dol. auką. Ačiū.

× **M. P. Meškauskas**, Chicago, Ill., už korteles prisiuntė 5 dol. auką. Ačiū.

× **M. P. Kiela** iš Oak Lawn, Ill. parėmė "Draugą" 5 dol. auką. Dėkojame.

× **Ign. Užgiris** iš Springfieldo prisiuntė 5 dol. auką savo dienraščiui paremti. Labai ačiū.

× **Mrs. G. Širmenis** iš Penn Yan, N. Y. prisiuntė 5 dol. auką. Dėkojame.

× **Jonas Šiaudūnas** iš Clevelando parėmė "Draugą" 5 dol. auką. Labai ačiū.

Dr. Marija ir Aleksandra Zemaitis, iš Leonia, N. J., šią vasarą besilankydami po Europą, Romoje aplankė prel. L. Tulabą. Nuotrauka daryta prie Liet. Kolegijos.

× **Jonas ir Aleksandra** Bačanskai, Jamaica, N. Y. prisiuntė 5 dol. spaudai paremti. Ačiū.

× **J. Samols** iš Detroito prisiuntė mums 5 dol. auką. Ačiū.

× **J. Baltrušaitis** iš Rochesterio, N. Y. dėkodamas už korteles prisiuntė 5 dol. Ačiū.

× **Antanas ir Elena** Bacevičiai, savininkai motel ir apart "Miramar", 4200 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706, sveikina visus savo mieles draugus ir pažįstamus ir kartu linki džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų 1970 metų. (sk.)

× **Edm. Drasutis** iš Phila., Pa. už korteles prisiuntė 5 dol. auką. Ačiū.

× **E. Budelskis** iš Schiller Park, Ill. parėmė "Draugą" 5 dol. auką. Dėkojame.

Šių metų pavasarį žinomas visuomenės ir labdarybės veikėjas kun. Benediktas Sugintas atšventė savo kunigystės 50 m. jubiliejų. Ateinančių metų sausio 3 d. jis švenčia savo 75 m. amžiaus sukaktį. Tai reikšmingas įvykis. Atvažiuo — minint aukštesnės kunigystės sukaktį, iš k. — Adv. Ant. Sugintas (gimnaitis), suaktyvininkas kun. B. Sugintas, kun. V. Bagdanavičius, MIC, A. Gintneris ir V. Šimkus. Nuotr. Malėtos

Liet. Fronto bičiulių Chicagoje gruodžio 14 d. surušto simpoziumo kalbėtojai. Iš kairės: A. Pužauskas, V. Šimkus, kun. dr. J. Prunskis, L. Prapuolenis, V. Meškauskas, dr. Z. Rekašius, dr. V. Šimaitis, prof. B. Vitkus, agr. A. Šantaras. Nuotrauka A. Gulbinsko, daryta giedant Lietuvos himną.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAMINĖTAS J. LINDE-DOBILAS, RENKAMA TOKSTANTI-NĖ LIET. FONDUI

Gruodžio 14 d. Jaunimo centre įvyko Panevėžiečių klubo susirinkimas. Jį pradėjo ir pravedė klubo pirm. A. Baleišis. Pirmininkui papasakojo apie a. a. Povilo Žilio nuopelnus lietuviškoje veikloje ir Panevėžiečių klubui bei apie tragišką jo mirtį, jo atminimas buvo pagerbtas atsisvejojimu ir susikauptu minute. Nariai paraginti dalyvauti ruošiamam panevėžiečio P. Dirko 80 metų jubilėjaus minėjime. Susirinkimas plovimu pasveikino Stulgiusų jų vedybinio gyvenimo 30 m. progą.

Perskačius Lietuvos Fondo kvietimą dalyvauti ruošiamojame valkarieneje, J. Masilionis iškėlė mintį, kad Panevėžiečių klubas imtųsi iniciatyvos ir stengtųsi surinkti iš panevėžiečių gyvenančių Amerikoje, tūkstantį dolerių Lietuvos Fondui. Juk tokius įnašus jau yra padariusios kelios vietovės, net Panevėžio apskrityje Gustonių kaimas. Jei tūkstantį galėjo sudėti vienas kaimas, be abejo, sudės tiek ir visa apskritys bei miestas. Susirinkimas šiai minčiai pritare.

Kadangi dabar vyksta Jaunimo centro paplėtimu vajus, o Jaunimo centrui, naudojasi ir Panevėžiečių klubas, nutarta jo statybai paaukoti 100 dol. Tai jau antna panevėžiečių šimtinė reikalai.

Gruodžio 2 d. suėjo 35 metai nuo didžio panevėžiečio rašytojo kun. J. Lindės-Dobilio mirties. Atsiminimus, pavadintus "Susitikimai su J. Linde Dobilu", paskaitė J. Masilionis, buvęs jo mokiny. Pirmą kartą J. Linde Dobila sutikęs gatvėje 1925 m., kai stojęs į Panevėžio gimnaziją. 1925-27 m. Linde buvo Panevėžio gimn. inspektorius, nuo 1927 m. ligi mirties 1934 m. buvo direktorius. Būdamas direktorium, pamokas dažniausiai turėdavo tik vienoje 8 klasėje. Bet su jo dėstyimu galima buvo susipažinti iš jo straipsnių spaudoje ir paskaitų Liaudies universitete ir Meno kuopoje.

Plačiai papasakojo apie tos kuopos susirinkimus. Būdamas Meno kuopos pirmininku, jis jau turėjęs daug susitikimų su J. Linde jo kabinete, o taip pat jau ir klasėje.

Būdami studentais, panevėžie-

čiai užsukdavo į "Menų kuopos" susirinkimus, dar kartą norėdami išgirsti jo paskaitą. Jam mirus, studentų panevėžiečių įgaliosas prelegentas dalyvavo laidotuviuose Panevėžyje, paskui kovo mėn. vėl Panevėžyje skaitė paskaitą, rašė straipsnius ir apie jį parašė savo diplominį darbą.

Baigus paskaitą, šis didysis panevėžietis buvo pagerbtas atsisvejojimu ir tylos minute.

Po susirinkimo buvo kvietę su panevėžiečių ponių paruoštais sumuštinais ir pyragais. Čia dar daugiau kaip valandą pabendrauta, pasidalinta išpuoštais, kuriuos sukėlė paskaita. Daugelis turėjo panašių gražių susitikimų su Linde Dobilu iš toliau ar arčiau, daugeliui buvo malonu prisiminti senus gerus laikus. Panevėžiečius graži žodžiu pagyrė žemaitis Ig. Šerapienas, pats Panevėžyje gyvenęs 3 savaites, o Panevėžio kaimynystėje keletą metų. Jis kasmet dalyvauja tradiciniuose panevėžiečių pobūviuose. Beje, panevėžiečių valkariene B. Pakšto salėje bus 1970 m. gegužės 2 d.

P. R.

CHICAGOS ŽINIOS

PERKELIA 1,200,000 KNYGŲ

Northwestern universiteto nauja biblioteka, kainavusi 12 mil. dolerių, ruošiamą atidaryti sausio 19 d. šiomis dienomis iš senos bibliotekos perkeliama 1,200,000 knygų. Naujoje bus vietos daugiau 2 mil. knygų.

BALTIEJI NEPAGEIDAUJAMI NAKLIA NEGRŲ KVARTALE

Juodųjų bendruomenės organizacijų bendras frontas, kurį sudaro apie 100 organizacijų, paskelbė draudžiamą laiką baltiesiems lankyti juodųjų apgyventuose kvartaluose. Kiekvieną negrą vadai nurodė, jog baltieji turėtų vengti lankyti tarp 6 val. vak. ir 6 val. ryto. Bet tuojau toliam garsinančiam su manymai pasipylė priešingų nuomonių iš paties mero Richard Daley, iš policijos pareigūnų, ir iš paties negrų dienraščio Daily Defender. Policija pradžioje apsaugą baltiesiems. Patys negrų vadai išsigando ir aiškina, kad jų skelbtas draudžiamas laikas yra daugiau per spėjimą, bet ne grasinančio pobūdžio.

PRIVAČIOS MOKYKLOS IR MOKESČIAI

Eina apklausinėjamai kokią pagalbą Illinois valstija galėtų teikti privačioms ir parapinėms, nevaldišioms mokykloms. Pastebėta, kad tokias mokyklas laiko apie 450,000 moksleivių. Jei šie moksleiviai vienu ypu būtų užregistruoti valdiškose mokyklose, tai mokesčių mokėtojams tas kainuotų 332 mil. dolerių. Illinois valstijoje yra 1,132 nevaldiškos mokyklos.

GROBTO INŽINIERIUS

Northwestern universiteto tyrinėtojas Frank Endicott pravedė 24-ą metų darbą progą apklausinėjamai, į kurią iš viso krašto atsakė 206 stambesnės verslo ir pramonės įmonės. Vi-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Juozas Kajeckas, kalbėdamas Washington, D.C., apie ok. Lietuvoje neseniai mirusį buv. prez. A. Stulginskį, tarp kitko, yra pasakęs: "Velionies Stulginskio prezidentavimo laikotarpiu pasiekta didelių visose srityse laimėjimų tiek pačioje Lietuvoje, tiek santykiuose su užsieniu. Kiek tas darbas buvo reikšmingas, galime spręsti palyginus to laikotarpio laimėjimus su Lietuvos padėtimi caristinio ir dabartinių raudonosios vergovės laikais. Aleksandrui Stulginskiui ilgai neteko džiaugtis laisvės metų darbo vaisiais. Jis, kaip ir daugelis kitų tautiečių, pergyveno skaudžią tremtinio dalį dėl to, kad siekė, jog lietuvis būtų savo krašte šeimininkas."

Stėgiamajam seimui 1920 m. gegužės 15 d. velionis išrinktas to seimo pirmininku. Savo pirmoje kalboje jis pabrėžė lietuvių tautos politinį ir valstybinį sąmoningumą: "Rinkimuose dalyvavo daugiau, kaip 90 nušimčių piliečių. Tai yra toks didelis nušimtis, koks retai pasitaiko pasaulyje." I tai atkreipiu dėmesį todėl, kad tiek Lietuvos valstybės kūrimosi metu, tiek dabar toks pareiškimas turėjo ir tebeturi didelę reikšmę. Tai patvirtina lietuvių tautos valios bei ryžto visuotinumą būti laisva ir nepriklausoma. Tai pabrėžtina ypač 1970 metais, kada ruošiamės atžymėti Stėgiamo seimo 50 metų sukaktį.

Velionies asmenybė ryškiai atsispindi jo paskutinį kartą vasario 16 dienos proga pasakytoje kalboje Šiauliuose 1940 metais: Vasario 16 dienos aktas, jo turinys, kaip tik atvaiz-

davo visos tautos troškimus. Jis visos tautos pastangomis realizuojamas. Jis ir šiandieną tebe laikomas ir bus laikomas, kol bus gyva lietuvių tauta, didžiau sia tautos šventenybė, testamentu, tautos vieningumo simboliu. bės santvankos dėsnis, kas ardytų tautos vienybę, siekdamas privilegijų, tas be abejo, kėsintųsi prieš pačią lietuvių tautą, Ir kas kėsintųsi prieš tą aktą, prieš to akto turinį, prieš nužymėtus tame akte mūsų valstybės laisvės, tautos vienybės ir jos nepriklausomybės. Tas, be abejo, nebūtų vertas lietuvių vardo. Tikėjime, prašykimė Aukščiausiojo, kad tokį iš tikrų mūsų tautoj neatsirastų.

Dėkoju visiems čia susirinkusiems pagerbti Aleksandrą Stulginskį. Jis Lietuvai paliko ištikimą ligi mirties. Jis atsiskaldė okupantams blogu žodžiu nepriklausomos Lietuvos gyvenimą pavaizduoti. Velionis Stulginskis geriausiai tautiečių pagerbtinas, pasekiant jo pavyzdžiui — Didžiojo paminklo didvyriams nebus, kaip vykdamas jų idealo.

VOKIETIJOJ

— Jurgis Pyragas, iš Luebecko, mūsų dienraščio nuolatinis bendradarbis Vokietijoje, atsiųstame šventiniame sveikinime rašo: "Mes linkime "Draugo" redakcijai ir administracijai ir visiems darbuotojams, o taipgi ir visiems broliams Amerikos Lietuvos laimingų ir malonių švenčių. Linkime ir toliau "Draugo" dienraščiui verstį našią vagą ir skleistį spausdintą lietuvišką žodį po plačiai pabirusių lietuvių namus laisvajame pasaulyje."

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Jugoslavijoje įvykusioje vaikų piešinių parodoje dalyvavo ir kiti kurie okup. Lietuvos moksleiviai, nusiųdami savo darbus. Klaipėdietis moksleivis Algimantas Išnarauškas už akvarėlį "Konvejeris" gavo aukso medalį. Iš Sovietų sąjungos į parodą buvo nusiųsta viso 100 darbų.

Tinkamos Kalėdų Dovanos

"ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS"

Šioj knygoj yra 404 pusl., įskaitant apie 150 foto iš BALFO veiklos Amerikoje ir iš gyvenimo tremtinių visoje Europoj. Labai būtų gražu, jei buvusieji tremtiniai įteiktų šią knygą savo sponzoriams. Dabar eina išpardavimas bemaž už pusę kainos — su kietais viršeliais po \$4.00 ir su minkštais po \$3.00.

"VYTAUTAS THE GREAT"

Istorinis, įdomus veikalas — 211 pusl. Graži dovana mokslo jaunimui ir amerikiečiams. Šioji knyga nušviečia didingą Lietuvos laikotarpį 14-15 šimt. Su kietais viršeliais \$3.00 ir su minkštais \$2.00.

Ablejų knygų autorius: prel. dr. J. B. Končius. Gaunamos "Drauge".

HEALTHY FOOD RESTAURANT LIETUVIŲ VALGYKLA

3236 South Halsted Street
Telef.: DANube 6-9837
Julija O. Bičiūnienė Chicago, Ill. 60608

NORMAN BURSTEINAS, knygų krautuvė

IR SIUVYKLA, 185 No. Wabash (kampas Wabash ir Lake Street), 2-as aukštas. Atdara kasdien 9 ryto iki 6 vak.; pirm. ir ketv. iki 8 v. v., šešt. iki 4 val. ir kitu laiku susitarus tel. 263-5826 ir bute 677-8489. Kalbame lietuviškai.